

KP

11

K Y R K P R E S S E N

ONSDAG 20 MAJ. NR 11/2020

**Han mötte en isbjörn
och sin dödlighet**

Sidan 2

**Präst, mamma och
tredje starkast
i landet**

Sidan 10

**I juni får vi
fira gudstjänst
i kyrkan igen**

Sidan 5

HON LÄT INTE RÄDSLAN VINNA

Sidan 8

LEDAREN: Hur mäter man
vad som är säkert? Sidan 5

KATARINA GÄDDNÄS: Jag vet
inte hur länge jag orkar Sidan 3

**Förlusterna gjorde honom
mindre kritisk Sidan 18**

Tom Nylund triggas av utmaningar. Han har bland annat mött en arg och hungrig isbjörn, och klarat av en allvarlig sjukdom. – Äventyret börjar där saker inte går enligt planerna, säger han.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Tom Nylund är en orädd äventyrare, egenföretagare och småbarnsfar. För många är han känd från bland annat tv-programmet "Kallt och vått". Han är konferencier på olika jippon, leder tv-program och har uppdrag på sociala medier.

År 2013 flög han till Grönland med en kompis för att paddla i två veckor. Det var mycket som inte blev som det var tänkt på den resan.

– Äventyret börjar där saker inte går enligt planerna. Det gäller bara att inte bli knäckt och ha med sig torra kläder, säger han och skrattar.

– Jag sov på ett tunt liggunderlag hela resan. Planen var att en person skulle köra ifatt oss med ett ordentligt liggunderlag, men det hände aldrig.

Det var ingen isbjörnssäsong just då, men ett gevär behövs ändå för säkerhets skull.

– Vi fick låna ett gammalt och rostigt gevär som jag skruvade upp och försökte smörja med solkräm 50 för att få låset att fungera. Och sedan höll vi på att bli inisade, så vi fick hoppa från isflak till isflak i sex kilometer, samtidigt som vi släpade på kajakerna.

En dag fick Tom Nylund och hans kompis besök i sitt läger, av en våt, arg och hungrig isbjörn. I och med att lägret fanns relativt nära bebyggelse hade dansk polis tillkallats av några grönlänningar.

– Plötsligt märkte vi att polisen sköt skarpt mot vårt läger från en båt ute på vattnet. Vi tog skydd bakom en bergsknall ovanför lägret, och hade geväret färdigt laddat. De sköt inte mot vattnet i och med att skotten då kan rikoschettera åt vilket håll som helst, utan de siktade mot den bergsknall där vi gömde oss.

Tom Nylund och hans kompis försökte förmedla sig till polisen.

– Jag kikade fram, viftade och skrek: I don't speak lego!

Det fick stopp på kulorna, men den skrämde isbjörnen hade klättrat upp i närheten av killarnas gömställe.

– Den var cirka femton meter ifrån oss. Polisen beordrade oss att klättra ner, så då gjorde vi det. När en av oss klättrade, höll den andra ögonen på isbjörnen, beredd med geväret.

Det hela slutade lyckligt. De kunde packa ihop sina saker och hittade en ny lägerplats på en ö.

– Sorry att vi sköt mot er. No hard feelings, sa poliserna.

Att Tom Nylund söker sig till äventyret har inte med dumdristighet att göra, allt planeras minutiöst.

– Det är utmaningen som lockar. Om det är svårt smakar det sötare.

Han är också rustad med en positiv envishet, till exempel när man försöker få loss finansiering för något projekt.

– Pata Degerman har lärt mig att om man fått rött ljus tio gånger så ska man tänka att någon gång måste de ge upp.

Att leva eller dö

Strax efter Grönlandsexpeditionen mådde Tom Nylund inte alls bra, och ingen visste vad det berodde på. Han fick anfall då han svettades kopiöst, var vimsig, fick minnesluckor eller svimmade.

Tom Nylund är ofta utrustad med kikare. Han vill följa med minsta myra till största duvhök. Därför gillar han vintern, då är intrycken färre.

DET SVÅRA SMAKAR BÄTTRE

PROFILEN Tom Nylund

Äventyrare och tv-profil. **Till familjen** hör Katja och två barn.

Motto: If you're gonna be dumb you gotta be tough (Om du är dum(dristig) måste du vara tuff)

Älskar att försjunka helt i sina sysslor.

des insåg jag att det här inte är mitt fel, det är helt enkelt korten jag har fått. Jag var tvungen att acceptera min dödlighet, något som unga män inte är speciellt bra på.

Det visade sig att tumören var godartad.

– Det var en jättebra upplevelse. Jag blev klokare.

Religion kan ge hopp

Tom Nylund beskriver sig som öppensinnig och vardagsreligiös. När han var sjuk kollade han upp alla fakta han kunde före operationen, att bästa tänkbara specialister och redskap fanns tillgängliga.

– Och så bad jag, för då har man gjort precis allt man kan.

Han fascinerar av tro i kombination med extrema situationer.

– Det är intressant att de flesta som varit nära döden berättar samma sak och verkar ha sett tecken på efterliv. Det är också spännande med överlevnadshistorier, sådana som suttit fängslade eller befunnit sig på en öde ö. Så gott som alla har orkat kämpa för att de trott på Gud.

»Plötsligt märkte vi att polisen sköt skarpt mot vårt läger.»

Han konstaterar att mycket negativt kommit ur religionen.

– Men det finns också mycket gott att hämta i religionen. Till exempel nu i coronatider så skapar den samhörighet, och det är jättefint om religionen får folk att orka.

Tom Nylund, som har många uppdrag som konferencier på idrottsevenemang, är frontfigur för olika sponsorer och förhandlar om produktionen av tv-program, har fått se alla evenemang inhiberas och finansiering dras in.

– Vår före detta granne är präst i Sockenbacka, och jag pratade med honom häromdagen. Jag sa att vi har lite samma sorts produkt du och jag: tänk nu, jag säljer mig själv och mitt brand som är en sak som inte går att greppa. Han säljer tro som är en abstrakt produkt, och vi måste varje morgon samla oss och tro på vår sak fastän majoriteten tvivlar på oss. Det är bara att orka, säger han och skrattar gott.

INKAST

**KATARINA
GÄDDNÄS**

Hud mot hud

JAG MÅSTE vara ärlig. Jag vet inte hur länge jag orkar. Jag vet inte vad den fysiska distanseringen gör med oss människor på sikt, som individer, som samhälle, som kyrka. Jag hade just fått börja stava på evangeliet, att det inte är på orden, utan på närvaron det kommer an. Att jag får gå med hopp och ljus, nudda med fingertoppar, be om välsignelse, hålla om stadigt tills gråten tar slut.

Jag har inte kompetens i pandemifrågor. Jag väljer att lita på att de som bestämmer fattar rätt beslut och även om så inte skulle vara fallet måste vi som grupp agera lika, för samhällsnyttans skull.

Men nu ser jag nästan varje dag ljuset slockna i ögonen på sjuka och gamla människor som inte längre kan träffa sina anhöriga. Några blev snabbt sämre när besöksförbudet på sjukhus och äldreboenden infördes. Jag har sett förtvivlade människor som försökt kommunicera genom sjukhusfönster. Personalen gör ofta ett fantastiskt arbete: rullar sängar, öppnar fönster, håller mobiler och surfplattor, men det är inte samma sak som att få sitta bredvid sin älskade, släta till kudden, fukta läppar, hålla handen.

De där stororden TACK och FÖRLÅT behöver ofta en lång startsträcka för att lyfta. Den startsträckan kan vara tysta timmar tillsammans i ett sjukrum. De orden behövs ibland för att någon ska kunna släppa taget och gå vidare.

NÄR ALLT till sist kläs av oss: yrke, fritidsintressen, ägodelar, hem, är det relationerna som finns kvar. Vi finns till som människor, i relation till andra; vi är någons barn, syskon, föräldrar, vän eller älskande. När också relationen tas ifrån oss, då slocknar ljuset i människans ögon, trots att det doftar underbar sommar genom sjukhusfönstret och bofinken sjunger i björken.

Ibland går impulsen inte att hejda. Den är så stark. Ibland måste jag få hålla en hand, vidröra en panna, hålla om. Kommunicera det som inga ord räcker till för: Du är älskad, du är förlåten, allt kommer att bli bra. Hur det än går, är du buren av Gud.

Det är inte bara de sjuka och döende, det är många av mina älskade församlingsmedlemmar, i ensamhushåll, människor med psykisk ohälsa. Alla som inte fått tanka tillräckligt mycket anknytning, beröring, smekningar, alla med ömhetsunderskott som nu plötsligt känner sig upplösta i sina gränser.

Kära, älskade människor, när allt detta är över: må vi aldrig, aldrig glömma vad som är viktigast – att vi får vara tillsammans, att vi får röra varandra, att Gud har skapat oss till gemenskap.

Tills dess: Må Han som gick genom reglade dörrar och rörde dem som andra föraktade, må Han välsigna dig med närvaro och ett tillvänt ansikte.

Katarina Gäddnäs är sjukhuspräst och författare.

– Under ett test där jag trampade på en motionscykel frågade de om jag fastar. Nej, svarade jag. Det var konstigt, sa de, för du har inget blodsocker i kroppen. Energin försvann ur mig som bensin ur en midsommarbrasa.

Det visade sig att han hade en tumör på bukspottskörteln som gjorde att han fick tio gånger mer insulin i kroppen i plötsliga vågor. Det förekommer ungefär ett fall per år i Finland av den sorten.

– De sa att om det är cancer så har jag ungefär ett år kvar att leva, så jag fick verkligen bli du med tanken att det kan vara kört. Ingen vill dö, men det är något vi inte kommer ifrån.

Ibland kan vi påverka saker, men inte alltid.

– Du ska till exempel inte bada med en brödrost eller desinficera dina lungor. Men när jag drabba-

Ny prästassessor: Att falla och resa sig har varit nyttigt

Monica Heikel-Nyberg är nyvald prästassessor i Borgå stift. Strukturer är vårt bästa vapen mot kaosmakter anser hon.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Vad anser du att är dina viktigaste uppgifter som ny prästassessor?

– Som assessor handlar mycket om att delta i visitationer, att bereda frågor för domkapitlets möten, att hålla kurser för stiftets nyanställda och att hålla sig uppdaterad om vad som är på gång i rikskyrkan i frågor som berör vårt lilla stift. Domkapitlet behandlar många administrativa frågor, men bakom varje ärende finns en eller flera människor som kämpar med frågorna.

Vilken betydelse har det att du är den första kvinnliga prästassessorn i Borgå stift?

– Om du hade frågat mig för fem år sedan hade jag nog känt att det var väldigt viktigt att få bli den första prästkvinnan som har valts till assessor i vårt stift. Nu gör det mig glad att ha fått ett så stort förtroende, men jag hoppas att det inte är på grund av min kromosomuppsättning utan för att det liv jag har levt, som präst och som kvinna, kan tillföra erfarenheter som påverkar beslutsfattandet så att inte andra behöver göra om samma misstag som jag gjort.

Vi har haft kvinnliga präster i Borgå stift sedan 1980-talet. Vad tror du det beror på att vi får vår första kvinnliga prästassessor först nu?

– Att bli valbar för assessorskap innebär att man har gått en ganska lång väg, antingen den akademiska där licentiat- eller doktorsexamen är det som räknas, eller den inomkyrkliga vägen där man avlägger en högre pastoraalexamen. För mig tog det 20 år från det jag prästvigdes 1994 till att jag hade gjort alla kurser och utbildningar för att slutligen lämna in min avhandling till domkapitlet. Många år av målmedvetna studier, men också av tid med familjen, mot- och medgångar på det professionella planet och stöd av många goda arbetskam-

Bakom varje ärende finns människor som kämpar, säger Monica Heikel-Nyberg. FOTO: ARKIV/ERIKA RÖNNGÅRD

rater. Allt detta har behövts!

Vad gjorde att du ställde dig till förfogande i det här valet?

– Just nu behöver vi kämpa för stiftets och hela kyrkans framtid i den ekonomiska kris pandemin orsakat. Här tänker jag att mina erfarenheter kan vara till nytta. Jag har misslyckats men kommit på fötter igen. Ären har fört med sig två burnouter, facklig erfarenhet och arbete som arbetshandledare. Svårast har varit att lära mig att se gränserna för mina egna krafter. Bland alla de här pusselbitarna ur ett yrkesliv tror jag att det finns bitar som gör att jag kanske har ett inifrån-perspektiv i vissa frågor, eller att andra har lätt att närma sig mig.

Vad är en god möteskultur?

– I första hand respekt, både för andra mötesdeltagare men också för att det finns olika sätt att se på frågor och olika sätt att lösa problem. I den goda möteskulturen lyssnar en på varan-

dra, koncentrerar sig på ämnet i fråga och tänker innan en talar. Fördomar, härskarteknik eller skämt på andras bekostnad har inte plats här. I varje grupp brukar det finnas de som gärna ser tillbaka och de som ibland vill rusa framåt alltför snabbt – jag hör säkert ofta till dem. Hur vardagen blir nu när vi så småningom hinner hämta andan i församlingarna ska bli spännande att se. Digitalt har de flesta av oss fått hoppa tre steg framåt, nu gäller det att se till att vi bevarar det som är centrum för kyrkans tro och liv.

Hur gör du din röst hörd?

– Jag hör till livets "duktiga flickor" och får ofta sitta på mina händer för att inte uttala mig i alla frågor eller anmäla mig som frivillig till allt. Insikten att rutiner och strukturer är vårt bästa vapen mot kaosmakterna har hjälpt mig att hantera min vassa tunga och rädsla för det okända. I stället försöker jag finna vägar för att föra resonemanget framåt och hitta gemensam mark som åtminstone de flesta är bekväma med. På så sätt kan man vid nästa möte ta ett litet steg till framåt.

»Just nu behöver vi kämpa.«

NOTISER

Fred Wilén blir kaplan i Kyrkslätt

Fred Wilén, tf kyrkoherde i Matteus församling i Helsingfors, blir kaplan i Kyrkslätt svenska församling i höst. Församlingen valde kaplan förra veckan. Tjänsten söktes också av församlingspastor **Peter Blumenthal** och av **Karl af Hällström**, som är kaplan i Agricola församling.

På hösten kommer Kyrkslätt svenska församling också att välja ny kyrkoherde.

SOFIA TORVALDS

Biskopens avskedsmotiveringar

I början av juni år 1970 meddelade Kyrkpressen att biskop **Karl-Erik Forssell** avgår den 1 september – efter att ha lett Borgå stift sedan år 1961.

Tre motiv uppges: 1. Biskopen har rätt att avgå vid 63 år, och han fyller 65 i november. 2. Kyrkan kommer att genomgå stora förändringar och han vill att efterträdaren ska ha tid att sätta sig in i dem. 3. Yngre krafter har bättre förutsättningar att "leva sig in i" och förverkliga förändringar i administrationen. 4. Han hoppas kunna tjäna kyrkan bättre som pensionär.

SOFIA TORVALDS

SERIE:
KLIPP UR ARKIVET.

I varje nummer under år 2020 kommer vi att ha med ett klipp ur det nummer av Kyrkpressen som utkom samma vecka för femtio år sedan.

Snart firar vi i kyrkan igen

Från första juni kan församlingen samlas till gudstjänst i ett kyrkorum igen – förutsatt att kyrkan är tillräckligt stor och deltagarna inte är fler än femtio.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

– Vi är glada att vi igen får fira gudstjänst i kyrkan, förstås med begränsningen att gudstjänstfirarna inte kan vara fler än femtio och måste hålla säkerhetsavstånd. I vissa fall är kyrkan så liten att de måste vara färre än femtio, säger biskop **Bo-Göran Åstrand**.

Det är också möjligt att fira nattvard, men om man väljer att fira nattvard eller inte får varje församling avgöra självständigt.

Dagskriftskolor får ordnas från första juni.

– Eftersom högstadieelever får gå i skola från mitten av maj är det rimligt att samma regler gäller för församlingen, säger Åstrand.

Svårt med läger

En svårare diskussion var frågan om lägerskriftskolorna.

– Länge var vi osäkra på om vi alls vågar öppna upp för dem i

sommar. Vi rekommenderar lägerskriftskolor först från midsommar framåt, och också då ska man fundera noga på om man har sådana utrymmen att det med tanke på situationen är möjligt att ordna trygga övernattningsläger för konfirmander och personal, säger Åstrand.

Olika lösningar lokalt

Läger kan se olika ut beroende på var i stiftet man befinner sig, konstaterar biskopen.

– Kyrkan har också ett arbetsgivaransvar. Om man ordnar läger måste man noggrant överväga vem som kan delta. Det är självklart att om man haren person som tillhör en riskgrupp så

»Vi är glada att få fira gudstjänst i kyrkan igen.«

sänder man inte den personen på läger.

Biskopen vill särskilt tacka alla kyrkligt anställda i Borgå stift för det arbete de gör under de här omständigheterna.

– Jag är övertygad om att det med gemensamma krafter och kreativitet ska gå att göra det bästa av sommaren.

Anvisningar

Gudstjänster kan från första juni ordnas med församlingen närvarande i kyrkorummet. Högst 50 personer kan delta och säkerhetsavstånd måste beaktas. Man kan fira nattvard. Om kyrkorummet är mindre kan deltagarantalet begränsas ytterligare.

Från första juni får högst 50 personer delta i kyrkliga förrättningar (dop, bröllop, begravningar).

Dagskriftskolor kan ordnas från 1 juni. Konfirmandläger med övernattningsrekommenderas först efter midsommar, förutsatt att lägergårdarna är så rymliga att det är möjligt att hålla säkerhetsavstånd.

Församlingarna ska inte snegla på varandra eftersom alla sommarens lösningar måste vara lokala, beroende på omständigheterna på orten, säger biskopen. FOTO: KYRKANS BILDBANK/AARNE ORMIO

LEDARE

NICKLAS STORBJÖRK

Duger 99,9 procent?

NÄR SAMHÄLLET SAKTA MEN osäkert börjar öppna upp efter coronanedstängningen är det många som tvingas tänka till ordentligt. Hur ska man förhålla sig till coronaviruset nu, och i vilken utsträckning är det tryggt att återgå till en mer normal vardag både när det gäller jobb och fritid?

Också församlingarna har svåra coronarelaterade frågor att brottas med nu i maj. Frågorna är knepiga, men kräver snabba svar. I vågskålen ligger bland annat sommarens lägerverksamhet och då i synnerhet konfirmandlägren. De har under långa tider varit en klenod i församlingarnas verksamhet. Också under senare år, när kyrkan tappat medlemmar, har konfirmandverksamheten – och då i synnerhet konfirmandlägren – bibehållit sin popularitet.

»Den stora utmaningen består bara i att bedöma vad som är tryggt.«

PÅ FÖLJANDE UPPSLAG berättar några av stiftets församlingar hur de tänkt kring sommarens konfirmandläger. Några kör – med vissa modifieringar – på som planerat (Esbo, Vörå), någon hade redan från början en plan som var "coronavirustidskompatibel" (Replot) och någon har sett sig tvungen att tänka om och gå in för ett koncept som innebär att det inte blir något läger under sommaren (Jakobstad). Här är det lätt att förstå att ett dylikt beslut säkert kan leda till missnöje både bland konfirmander och föräldrar.

Samtidigt, om man ser på situationen i Jakobstad, är det svårt att med så här forcerad tidtabell hitta lägerutrymmen där man klarar 50-regeln. Risker att något händer må vara liten, men om man får smittspridning på ett läger med 65 personer som lever nära inpå varandra dygnet runt blir eftersmaken inte särskilt god. Efter ett sådant läger kan det snabbt bli många smittkedjor för hälsovårdsmyndigheterna att hålla reda på. Och då är det i sista hand den som bestämt att lägret ska ordnas som får stå där med hundhuvudet. Hur liten risken än må vara är det förståeligt att man ryggat tillbaka inför den tanken.

I ARTIKELN HÄR INVID säger Bo-Göran Åstrand att biskoparna i sina rekommendationer säger att församlingarna "ska fundera noga på om man har sådana utrymmen att det med tanke på situationen är möjligt att ordna trygga övernattningsläger för konfirmander och personal". Den stora utmaningen består i att bedöma vad som är tryggt. 100 procent riskfritt är det inte. Men duger det med 99,9 procent?

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

50-gränsen kan bli svår

Enligt anvisningarna får inte fler än femtio samlas till gudstjänst från första juni. Hur löser församlingarna den ekvationen?

TEXT: **SOFIA TORVALDS, EMELIE WIKBLAD, ERIKA RÖNNGÅRD & NICKLAS STORBJÖRK**

Esbo svenska församling, stiftets största, behöver inte ta till några omfattande specialarrangemang i sina kyrkor i juni.

– Våra gudstjänster brukar på sommarna ändå koncentreras till domkyrkan, och den är stor. Jag tror och hoppas att de som hör till en riskgrupp stannar hemma. Men givetvis kommer vi att ha någon som står vid kyrkdörren och räknar, säger **Kira Ertman**, kyrkoherde i Esbo svenska församling.

För att minska på trycket på domkyrkan har församlingen också prickat in två extra högmässor i juni: båda i Olars kyrka.

– Vi tänker att de som bor i södra Esbo kanske hellre söker sig dit. Efter midsommar räknar vi med att deltagarantalet minskar, då folk börjar åka till sina stugor, säger Ertman.

Spännande att följa intresset

För Replots församling, en av stiftets minsta, blir det spännande att se vad som händer när man får samlas till gudstjänst igen. Gränsen på femtio personer tror de anställda inte blir något problem i och med att man skju-

tit fram konfirmationen, som brukar locka många till kyrkan, till slutet av sommaren.

– Det kommer att bli intressant att se hur många som kommer och vem som kommer, säger diakoniarbetare **Leif Galls**.

Kommer det intresse som församlingens videor och andakter på nätet väckt översättas i gudstjänstbesökare? Galls vet om människor på församlingens område som tittat på det mesta som de satt ut under den här tiden, även om de annars inte brukar besöka kyrkan annat än för bröllop och begravningar.

– Det var en som sa: Jag har aldrig varit i kyrkan så ofta som nu. Då är frågan om intresset har blivit så högt att man kommer när kyrkan öppnas, eller stannar man hemma?

Sommarpuls lockar ändå färre

I Petrus församling lockar Puls-mässan vanligtvis omkring hundra besökare en vanlig söndag. Hur församlingen kommer att göra med mässan var ännu oklart vid det här numrets

pressläggningstid.

– Puls-teamet kommer att ses och diskutera olika alternativ. Det hänger också ihop med att vi vanligtvis kör en mera avskalad version, Sommarpuls, under sommarmånaderna. Den drar vanligtvis mellan 30 och 50 deltagare eftersom många tillbringar sommaren på annat håll, säger **Benjamin Sandell**.

De traditionella gudstjänsterna i Petrus församling kommer att öppna för kyrkobesökare men även strömmas, vilket enligt Sandell ger församlingsborna fler alternativ.

Gränsen blir svår

I Jakobstad kan 50-personersgränsen bli en utmaning. Innan coronakrisen slog till med full kraft kunde man ha över 200 nattvardsgäster under högmässorna.

– Under sommaren brukar det vara färre besökare på gudstjänsterna, så under andra halvan av juni och i juli tror jag inte att 50-personersgränsen ställer till med så stora problem. Däremot kan jag tänka mig att det kommer att vara mer människor i rörelse de första söndagarna i juni. Där ser jag det som möjligt att vi kunde komplet-

»Under sommaren brukar det vara färre besökare.«

tera vår gudstjänst klockan tolv med ytterligare en gudstjänst senare på eftermiddagen, säger kyrkoherde **Jockum Krokfors**.

Krokfors ser det inte som en idealisk lösning att ha någon form av platsbokningssystem.

– För att det ska vara rättvist gentemot företrädesvis äldre församlingsmedlemmar kan man inte enbart ha ett digitalt anmälningssystem. Och det blir snabbt en resursfråga om man ska börja ta emot bokningar per telefon. Vi måste ännu fundera lite på hur vi ska göra, säger han.

Samma problem som Krokfors har också **Kaj Granlund** i grannförsamlingen Pedersöre. Församlingen är nybildad då Esse, Purmo och Pedersöre gick samman till en ny församling så sent som vid årsskiftet. I den nya församlingen fortsätter man hålla gudstjänst i samtliga tre kyrkor.

– I Esse och Purmo tror jag nog att vi klarar 50-personersgränsen någorlunda, även om det tidvis, speciellt i början, kan bli problematiskt. I Pedersöre kyrka kan det bli svårare att klara gränsen, och där måste vi se hur vi gör. En möjlighet skulle vara att öppna upp församlingshemmet och strömma gudstjänsten dit för att få plats för ytterligare 50 personer. Men i nuläget har vi inte tillgång till strömningsutrustningen eftersom den finns i någon annan kyrka i samfälligheten, säger Granlund.

Varierande lösningar på lägerpusslet

Blir det konfirmandläger i sommar, som vanligt? En del församlingar ordnar alla läger som planerat, andra inte.

TEXT: **KP-REDAKTIONEN**
FOTO: **MATILDA SJÖBLOM**

Vörå församling kör igång med övernattningsläger redan i juni.

– Vi klarar av att planera säkra omständigheter redan i juni, vilket underlättas av att våra konfirmander alla går i samma skola och redan umgåtts i två veckor innan lägret börjar. Dessutom är lägergården, Klippan, så stor att vi har ungefär tre gånger så många sängplatser som vi behöver, säger **Hans Boije**, kyrkoherde i Vörå.

Det största bekymret i Vörå är konfirmationerna. Där sprängs 50-personersgränsen snabbt.

– I fjol hade vi 640 personer på en av konfirmationsgudtjänsterna. Där måste vi se hur vi kan ordna det.

Esbo svenska församling ordnar alla sina konfirmandläger som planerat. Den enda skillnaden är att de läger som ordnas före midsommar i stället prickats in i augusti.

– Vår räddning var att de finska skolorna i Esbo börjar sin termin redan den 13 augusti, medan de svenska börjar först den 18. Det betydde att det gick att flytta de läger vi skulle ha i juni till veckan innan skolan börjar, säger **Kira Ertman**, kyrkoherde i Esbo svenska församling.

Församlingen i Esbo ordnar tio konfirmandläger i sommar, på många olika lägergårdar. De lägergårdar som församlingen använder är tillräckligt stora för läger i coronatider.

– Till exempel i Solvalla har vi tvåpersonersrum med egen dusch och wc. Också på Houtskär, där vi har ett läger, är utrymmena sådana att det fungerar.

Också lägergårdarna i Vällskog, Hila och Hvittorp är stora.

– Utmaningen blir att få ungdomarna att hålla avstånd till varandra – men de är ju ändå så stora att man kan prata med dem.

Dagskriftskola i stället för Lappland

I Replots församling hade man redan före coronapandemin gått in för att i år ordna en dagskriftskola på hemmaplan, bland annat av ekonomiska skäl. Tidigare år har församlingens konfirmander rest iväg på läger, ofta till Lappland, nu håller man sig till egna lokaler.

I efterhand visade det sig att de valt ett format som lämpar sig väl för den rådande situationen.

– Det här är en bra modell, vi är inte tillsammans 24/7 utan får hem och sover. Det känns ju tryggare nu, säger kantor **Michael Wargh**.

Beslutet att flytta skriftskolan från början av sommarlovet till slutet fattades när pandemin kom. Med nuvarande begränsningar kunde Replot, med en liten grupp på åtta konfir-

mander. Det blir en utmaning att få ungdomarna att hålla avstånd till varandra under lägren.

mander, i princip ha ordnat sin dagskriftskola redan i juni.

– Det här är kanske inte det som alla sett fram emot, konstaterar ungdomsarbetsledare **Robert Kronqvist**.

Han tror ändå att de har alla ingredienser som behövs för att erbjuda en lyckad skriftskolupplevelse.

Inga besöksdagar på Lekholmen

Helsingfors kyrkliga samfällighet har fått planera om lägersommaren – i nuläget ser barn- och familjelägren ut att få ge plats åt konfirmandlägren för att så många grupper som möjligt ska hinna ha sina läger på lägerön Lekholmen, utan att antalet personer på ön överskrider 50. Besöksdagarna för konfirmandernas anhöriga är också inhiherade på grund av smittorisken.

– Vi har bestämt oss för att prioritera konfirmandlägren eftersom kyrkans båda sakrament – dopet och nattvarden – är så nära förknippade med skriftskolan, säger **Stefan Forsén**, ledare för gemensamt församlingsarbete i Helsingfors.

Ida-Marie Skogvik är ungdomsarbetsledare i Petrus församling och säger att hon hittills inte fått höra om konfirmandföräldrar som vill hålla sina barn hemma från de läger hon jobbar med.

– Det har varit flera som sagt: Det är fint att ni kan ordna läger för ungdomarna.

Svårt att planera

I Jakobstads svenska församling tog man förra veckan beslut om att inte ordna konfirmand-

läger denna sommar. Församlingens första läger skulle ha börjat genast i början av juni.

– Orsaken är att vi helt enkelt inte kan garantera säkerheten. På ett par av lägren skulle vi gå långt över 50-personersgränsen, så vi ser oss tvungna att ta det här beslutet även om det naturligtvis är väldigt tråkigt, säger församlingens kyrkoherde **Jockum Krokfors**.

I Jakobstad kommer man i stället att gå in för närundervisning. Det betyder att de konfirmander som skulle ha åkt på läger i början av juni i stället kommer till församlingscentret.

– Undervisningen kommer att pågå under tre lektioner och minst en av dem ska vara en så kallad kreativ lektion där man kan vara utomhus, säger Krokfors.

I Pedersöre är inte alla lägerbeslut fattade.

– Vi har tre läger inplanerade och det vi vet nu är att det första lägret i början av sommaren inte blir av. Det är eventuellt möjligt att ordna det läger som skulle börja i slutet av juni och det som skulle gå av stapeln i månadsskiftet juli–augusti, säger kyrkoherde **Kaj Granlund**.

I värsta fall kommer regionförvaltningsverkets lägerdirektiv först i slutet av maj, och då är både lägren och sommaren nära.

– Semesterplaneringen har vi omarbetat redan en gång, men en annan utmaning är att försöka förutspå hur stort lägerintresset kommer att vara. Jag tror att deltagarprocenten kommer att ligga någonstans kring sextio eller sjuttio procent av det normala, men det beror också på vilka direktiv som gäller, säger Granlund.

»Flera har sagt: Det är fint att ni kan ordna läger.«

Hur gör en deckardrottning med mingelskräck? Hon griper tjuren vid hornen. – Jag har lärt mig att när man misslyckas är det bara att borsta av sig och gå vidare.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

JAG HAR LÄRT MIG ATT JAG FÅR TA PLATS

Eva Frantz växte upp som enda barnet, med mor- och farföräldrar som omhuldade henne.

– Jag märker att jag fortfarande trivs bättre med äldre personer. Jag är inte lika van vid att stå på mig i jämnårigt sällskap.

När man träffar henne är det svårt att förlika sig med tanken att det under ytan finns en kvinna som kan känna sig socialt hämmad och osäker. Hon är ju den pratsamma radiovärden, den glittrande Eurovisionsexper-ten, Svenskfinlands stiliga deckardrottning i mörkrött läppstift!

– Men i grunden är jag blyg. Jag är inte rädd för att uppträda eller för att intervjua folk, för då går jag in i en yrkesroll. Men jag är jättedålig på att gå på fest om jag inte känner många. Nästan varje gång jag ska på förlagsfest står jag i tamburen och tänker att jag kanske ändå skulle stanna hemma.

Efteråt konstaterar hon alltid att det var hur roligt som helst. Hon fick nya vänner. Vad oroadade hon sig för? Hennes fasa har oftast att göra med oron för att hon oavsiktligt ska vara otrevlig.

– Det hör till mina största skräckscenarier.

Om jag varit ute och druckit vin kan jag följande morgon minnas ett skämt som jag drog. Och så börjar jag tänka: Nog förstod väl alla att det var ett skämt? Att de inte uppfattade mig som otrevlig?

Då är det lättare att iklä sig journalistrollen. Då hör det till att stå på sig, man får till och med ställa otrevliga frågor.

– Men de första åren jag jobbade på Yle hade jag fruktansvärd telefonskräck. Jag kunde nog ringa, men ville inte att någon kolle-

Eva Frantz

Värdledig Yle-medarbetare och författare. Har skrivit deckare och barnboken "Hallonbacken", som ska få en uppföljare.

Familj: mannen Jonas och barnen Tyra, 14, Selma, 11 och Oskar, 1,5 år.

Längtar efter att göra när pandemin är slut: Göra en ordentlig loppisrunda, sitta på bibban, äta på restaurang med mannen – och resa. Sparar på hög för att om något år kunna göra en storslagen resa till Japan med hela familjen.

ga skulle höra på när jag ringde. Då gick jag och gömde mig någonstans och försökte prata ostört. Om någon inte ville ställa upp på intervju blev jag så ledsen att jag stängde in mig på toaletten i en kvart. Men jag vande mig!

När hon segrade över rädslan

Hon kan fortfarande känna sig osäker i nya och skrämmande mingelsammanhang. I höstas skulle hon uppträda på en deckarfestival i Sundvall, Sverige, och det var ju hur roligt som helst.

Förutom att det hela började med mingelparty en fredagskväll.

– De stod där och pratade, och alla kände varandra. Sofie Sarenbrant, Pascal Engman ... De stod och pratade och jag tänkte: Varför ska jag stå här och trampa, jag måste ju gå fram och presentera mig.

Så hon samlade allt sitt mod, trängde sig fram och sa: Hejhej! Jag heter Eva och jag är deckarförfattare från Finland!

– Och de var vänliga och hälsade på mig och jag fick skaka hand med dem – det här var på den tiden då man ännu skakade hand. Och

»Nästan varje gång jag ska på förlagsfest står jag i tamburen och tänker att jag kanske ändå skulle stanna hemma.«

det visade ju sig att där fanns många debutanter som inte heller hörde till kärngänget, och vi fick en jättetrevlig kväll tillsammans.

Det var hennes eldprov.

– Jag fick en känsla att *nu*, nu börjar det lossna. Jag var ju ensam där och kände ingen, men jag var ändå inbjuden på samma villkor som alla andra. Jag fick ta plats.

Varje dag ny käftsmäll

Eva Frantz blev deckarförfattare nästan som av en slump. För några år sedan var hon inne i en karriärsvacka. Hon sökte flera jobb som kändes som skapta för henne: hon fick dem inte. Hon sökte in till en skrivartutbildning med en text som hon var supernöjd med, och fick ett hövligt nej tack.

– Det kändes som att varje dag jag kollade inboxen var det en ny käftsmäll som väntade. Då var det svårt att hålla Pollyanna-humöret uppe, jag kände mig riktigt eländig.

Med plötsligt vände det.

– Med facit på hand visade det sig att gällande allt jag fick nej på fanns det att alternativ som var bättre. Det var som om ödet eller

en högre makt vetat det och styrt mig åt rätt håll. Jag blev programledare för Radiohuset och det var jätteroligt. Och sedan dök Monika Fagerholms skrivkurs upp – och bevisligen fungerade den bra för jag skrev tre böcker under den!

Lärdomen då? Kanske att det är svårt när man ligger på botten, men när det goda kommer kan det komma i en klunga.

– Jag har lärt mig att blir man refuserad så är det bara att borsta det värsta av sig och sedan gå vidare.

Vill skriva något där ingen dör

Att Eva Frantz började skriva deckare var inget hon planerat.

– På Monikas kurs skulle alla skriva någonting, och när jag satt där med kniven på strupen var det det som kom ut.

Nu har hon skrivit tre deckare om Anna Glad, kriminalkommissarie i en mysig stad någonstans vid havet.

– Min kungstanke med henne var att hon inte skulle vara präktig och perfekt, men inte heller för svår.

Eva Frantz är uppvuxen i Helsingfors men bor i Esbo.

Nästan i varje bok har Eva Frantz fått in en kyrklig förrättning – så också i den senaste.

– Det känns naturligt. Just präster har jag inte lyft fram så mycket, det gjorde Karin Erlandsson så bra i sin deckare *Missdåd*. Men i deckaren har prästen en naturlig roll, eftersom hen sköter begravningen och kommunicerar med de anhöriga.

Hon har märkt att hennes mest hängivna läsare allra mest intresserar sig för Anna Glads privatliv. Det gör henne glad.

– Jag vill gärna skriva fler deckare. Men å andra sidan skulle jag också vilja skriva någonting där ingen dör och inte alla trådar behöver vävas samman precis rätt på slutet.

Deckardrottningen har klackar

Eva Frantz är flera saker: journalist, deckarförfattare, mamma, Eurovisionsexpert. För sig själv håller hon i sär de olika rollerna genom att klä sig olika.

– När jag är deckardrottning tar jag det röda läppstiftet och de höga klackarna.

Ska en deckarförfattare vara piffig?

– När jag började röra mig i de finska deckarkretsarna märkte jag att en typisk finsk deckarförfattare än en svartklädd man med en riktigt sliten, gammal skinnjacka som han köpte i Turkiet år 1986. Men jag tycker om att klä upp mig.

De svenska deckardrottningarna har också en typisk klädsel: en byxdräkt i lite avvikande färg, typ vinröd eller ceriserosa, och jättehöga klackar.

– Jag är nånstans där mittemellan. Grundpelarna i min deckargarderob är: mycket svart, fräsiga skor och gärna riktigt rött läppstift. Ett färgglatt läppstift har jag också på skolbesök, det tycker barnen är roligt.

Kunde coronaepidemin vara bakgrundstemat i en mordgåta?

– Jag får definitivt idéer i dessa tider, jag har deckartentaklarna ute hela tiden. Men orkar någon läsa om det här när det är över?

I skolan blev Salla Romo mobbad för sin storlek. När hon började styrketräna hade hon inget särskilt mål. Två år senare kunde hon kalla sig Finlands tredje starkaste kvinna. Den styrkesportande prästen har hittat det hon är född att göra, och önskar att andra skulle få uppleva detsamma.

TEXT: EMELIE WIKBLAD FOTO: PENTTI POTKONEN

Drömmen är att någon dag vara starkast

Salla Romo tittar upp mot väggen i sitt arbetsrum. Där hänger ett minne från förra sommarens konfirmandläger: "Min dröm är att någon gång lyfta lika mycket som Salla."

Att vara prästen som kan lyfta tunga grejer ger status bland ungdomarna – det förmedlar också att det finns en människa bakom den vita kragen.

– Ungdomarna är härliga. De frågar: Salla, hur mycket bänkar du?

Den 35-åriga tvåbarnsmamman jobbar som präst i Joensuu församling. Att vara bland Finlands starkaste har blivit en tillgång i arbetet. Någon som hört talas om henne kommer fram och säger "aj, du är hon där..." och så pratar de om kraftsport en stund. Sedan går samtalet ofta över till personens egna frågor.

Salla Romo växte upp i ett vanligt, lutherskt hem. Hon har ingen särskild berättelse om "när hon kom till tro". Under sin konfirmandtid hittade hon bra typer och en plats i församlingen som kändes som hennes. När det blev dags att söka in till skolor efter gymnasiet fanns bara teologin med på hennes lista.

– Jag kan inte förklara det på något annat sätt än att jag kände en väldigt stark inre kallelse, att jobba med människor, att hjälpa människor.

Dessutom kände hon kallelsen uppifrån: det här är vägen du ska gå. Hon flyttade från S:t Michel till Joensuu för att studera.

– Tanken var att ta magisterexamen och återvända till hemtrakterna. Men här är jag, sjutton år senare.

"Det här är jag född att göra"

För drygt tre år sedan hade Salla Romo aldrig gjort ett marklyft eller en knäböj. Motionerat har hon gjort hela livet, och sin grundstyrka tror hon att hon byggde hemma på landet, med att bära vatten till hästarna och mocka i stallet.

Så öppnades ett nytt gym i Joensuu

och Sallas man lyckades lockade med henne dit, trots hennes skepticism.

– Nå, första gången dog jag nästan, det var verkligen en chock. Men det fängslade mig också, direkt från första gången.

Hon fortsatte träna, blev starkare. Något särskilt mål hade hon inte, men när några träningskompisar deltog i en lokal strongwoman-tävling väckte det hennes intresse att själv prova.

Ifjol blev hon kontaktad av Finlands starkaste man, Mika Törrönen, som sett en video från hennes träning. Han ställde några frågor och konstaterade sedan: Du ska vara med i Finlands starkaste kvinna. Tävlingen är i maj.

– Då var det februari. Och jag sa: Jo, jo, kul skämt.

Men hon började träna tillsammans med honom, tävlade och tog hem tredjeplatsen.

– Jag var väldigt stolt, att jag kunde göra det efter bara ett par månaders grenträning.

»Jag tänker inte att min tro skulle få mig att prestera bättre.«

– Om jag inte hade varit med och tävlat hade jag säkert ångrat det resten av livet.

Hennes känsla under tävlingen var: Det här är jag född att göra. Under fyra timmar gällde det att hela tiden orka ladda om för att prestera i nästa tävlingsmoment. I den här sporten finns inga marginaler för fel.

– Det var galet roligt. En av de roligaste saker jag gjort i mitt liv.

Visst medför en idrottssatsning vissa uppoffringar. Skador är inte obehagliga för henne. Och på frågan om hur hon får jobb, träning och famil-

jevardag att gå ihop svarar Salla Romo med ett ord: pussel.

Det hon får i gengäld väger upp för det. Träningen hjälper henne orka i arbetet. Den har gett henne psykisk styrka. Hon kan minnas hur hon tidigare – efter en stressig arbetsperiod när det känts som att allt kraschar över henne – gråtit och tänkt "jag klarar det inte".

Hon har fått se vilka otroliga saker kroppen, som på många sätt är så skör, ändå klarar av.

– Jag har alltid varit storväxt – jag blev mobbad i skolan.

Nu trivs hon i sin egen kropp och hoppas att hennes femåriga dotter skulle få det lättare att växa upp. Att hon skulle få lära sig att ingen har rätt att säga: Du är fel. Du får inte se ut så där. En dröm Salla Romo har är att på något sätt jobba med unga, att få förmedla till dem hur viktiga och värdefulla de är.

– Om jag kunde rädda en person från den smärtan jag kände skulle det vara väldigt fint.

"Kan du lyfta några stenar?"

– Jag tänker inte att min tro skulle få mig att prestera bättre. Men den gör att jag vet att jag aldrig är ensam, utan alltid får vara under skaparens beskydd och ledning.

Det hon är mest rädd för är inte att misslyckas, utan att skada sig.

– Alltid före en tävling välsignar jag mig själv med korstecknet, jag ber om beskydd och att allt ska gå bra – att jag ska gå därifrån på egna ben.

Inför en prestation krävs mental fokus.

– Jag är en stor vän av heavy-musik, den tar mig till ett ställe där jag kan tömma huvudet.

Salla Romo tror att det finns människor som frågar sig hur i all världen en präst kan tävlingsidrotta, men i församlingen i Joensuu har hennes styrkesatsning blivit nå-

got normalt och en källa till humor. Det händer att någon säger: Hej, vi har ett par stenar där på gården, kan du komma och lyfta dem?

Möter då en kraftsportande präst några fördomar? För en del låter idén motbjudande, vet Salla Romo. Kanske inte så mycket för att hon är präst som för att hon är kvinna. Via sociala medier vet hon hurdana kommentarer många idrottande kvinnor får: "inte kan nu kvinnor göra sådant" eller "hon ser ut som en man".

– Det där får håret att resa sig – just på grund av den där kommentaren måste jag göra det här.

Själv känner hon sig lyckligt lottad i den träningsgemenskap hon hittat. Här finns inget behov av att nedvärdera någon annans prestation.

– Man lever enligt principen att det är inte bort från mig om någon annan lyckas – utan tar det som morot att träna ännu bättre.

Hon har fått viga träningskompisar, och döpa deras barn.

Alla tävlingar som skulle hållas nu i vår och sommar har ställts in. Ifall coronabegränsningarna drar ut på tiden kan det hända att årets finska mästerskap, som skulle ordnas i samband med en stor fitnessmessa i oktober, flyttas framåt till nästa år.

Salla Romos främsta mål är att få tävla och att hålla sig skadefri. Om hon därtill klarar sig bra – ännu bättre.

– Förstås är drömmen att någon dag vara Finlands starkaste kvinna. Jag har riktigt tuffa, superhärliga medtävlande som motstånd. Så det kommer inte att bli lätt. Men det är en dröm som jag jobbar och siktar mot.

Salla Romo avslutar med ett konstaterande: "Jag känner att jag har hittat min grej." Det är något hon skulle önska var och en: modet att söka efter det som inspirerar, att inte vara rädd för misslyckanden eller vad andra tänker.

– Det här livet vi har blivit givna är så kort. Använd din nyfikenhet.

– Jag är kvinna, människa, mamma, präst, maka – jag har många roller. Styrkeidrottare är bara en bland dem.

Strongwoman

I **kraftsporterna** strongman och strongwoman testas deltagarnas styrka och uthållighet.

Olika tunga och otympliga föremål ska lyftas och förflyttas – ibland på tid, över en viss sträcka, till en viss höjd eller så många gånger som möjligt.

Vanliga tävlingmoment är till exempel: att lyfta runda Atlasstenar, pressa en skivstång formad som en stock, välta stora traktordäck, bära stenar, säckar eller tunnor, dra fordon.

FREDRIK KASS

Grattis kyrkan!

KYRKANS FÖDELSEDAG. Det brukar pingsten kallas för. Och det är lätt att förstå. Allting förvandlades den där dagen när Anden utgöts över människorna. Det var storslaget, mäktigt och förbryllande på kyrkans födelsedag. Ett riktigt dunderkalas.

Jag tycker om den benämningen, kyrkans födelsedag, för den visar oss att Anden är en gåva från Gud och att Anden är till för kyrkan.

TEXTERNA I PINGSTTID ger oss möjlighet att fördjupa oss i hur Anden verkar i oss genom att se hur kyrkan växte fram. De andliga nådegåvorna gavs till lärjungarna och det gav dem frimodighet, styrka och glädje. Och kyrkan organiserade sig, det klarnade på vilket sätt kyrkan skulle arbeta.

»Vi människor tänker ofta i termer av antingen eller, men Guds ande handlar om ett både och.«

I den helige Ande ryms både liv, spontanitet och överraskningar men också ordning, struktur och fasthet. Vi människor tänker ofta i termer av antingen eller, men Guds ande handlar om ett både och.

SÅ PÅ PINGST FÅR VI på ett alldeles speciellt sätt fira kyrkan. Och då tänker jag på hela Guds världsvida kyrka. Vi får tacka för allt vi har fått genom kyrkan. Vi får tacka för allt vi fått genom Guds ande. Och vi får be för det som komma skall.

I över 2000 år har människor samlats för att be, hoppas och tro. Och det fortsätter. I våra sammanhang kommer tusentals konfirmander att få undervisning om den helige Ande i sommar. Jag tycker alltid att det har varit det svåraste undervisningspasset. För hur ska man fånga Anden i ord? Guds ande är ju den oförklarliga gåvan.

Fredrik Kass är kyrkoherde i Kvevlax församling. **Idag** tackar han för alla de församlingssamfund som han har fått vara del av. **Hans tips:** Prova att be till Anden om du inte har gjort det tidigare.

SÖNDAG 24.5.2020, Sjätte söndagen efter påsk

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här veckan

har det gått fyrtio dagar sedan påsken och vi firar torsdagen till minne av när Jesus steg upp till himlen. Kristi himmelfärdsdagens tema är **Den upphöjde Herren**. Söndagen blickar framåt mot pingsten med temat **Väntan på den heliga Anden**.

Kristi himmelfärd

FÖRSTA LÄSNINGEN
Dan. 7:13–14

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 1:1–11

EVANGELIUM
Joh. 17:24–26

6:e s e påsk

FÖRSTA LÄSNINGEN
1 Kung. 19:8–13

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 1:12–14

EVANGELIUM
Joh. 7:37–39

Psalmförslag

105, 104, 271, 303

117, 922, 110, 115

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Jag ber, Helige Ande, att du är nära och hjälper alla konfirmander i sommar. Ge tröst, kraft, tålamod och glädje.

Bönen är skriven av Fredrik Kass.

SÖNDAG 31.5.2020, Pingstdagen

Nästa söndag

firar vi **pingst**. Namnet kommer från att det gått femtio dagar sedan påsken. Ursprungligen var pingsten en skördefest. Den kristna pingsten handlar om hur den heliga Anden blivit sänd till oss – som försvarare, hjälpare och tröstare – och om den kristna kyrkans uppkomst. Temat är **Den heliga Andens utgjutande**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jer. 31:31–34

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 2:1–13

EVANGELIUM
Joh. 14:15–21

”De såg hur tungor som av eld förde-lade sig och stannade på var och en av dem. Alla fylldes av helig ande och började tala andra tungomål, med de ord som Anden ingav dem.”
Läs mera i Apg. 2:1–13.

Psalmförslag

106, 855, 118, 119

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annonss@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Jari Heikkilä trivdes i laboratoriet, där han forskade om virus. Men han trivs ännu bättre med människomöten. FOTO: JANETTE LAGERROOS

Från labbet till kyrkan

VÄSTÅBOLAND. Jari Heikkilä brukade sitta på labbet och studera virus, idag är han präst i Väståboland. Men en sak bär han med sig från sitt förflutna: han är nog med att tvätta händerna!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

När Jari Heikkilä började studera teologi frågade alla: varför?

– Jag tycker att det nästan är en diskriminerande fråga, säger han.

– När jag började studera matematik undrade ingen varför jag gjorde det, inte heller när jag började studera biokemi.

Inför prästvigningen för drygt sex år sedan ställde biskopen honom samma fråga: Varför teologi?

– Jag svarade: Varför inte?

Det svaret, säger han nu, var biskopen en nöjd med och det hoppas han alla andra är också.

Sadlade om från forskare till präst
Innan Jari Heikkilä blev prästvigd gjorde han en lång karriär bland annat som

biokemist. Han jobbade både utomlands och med forskning vid Åbo Akademi.

– Biokemi var roligt i början, under den gamla goda tiden. Jag nästan bodde i laboratoriet, jag jobbade kvällar och veckoslut för att det var intressant. Men sedan kom de stora pengarna in i bilden. Det blev tävling om samma stipendiepengar, det blev så hårt. Det var djungelns lag som rådde. Arbetet var fortfarande intressant, men det var inte längre roligt.

Då vågade han äntligen göra det han drömt om redan länge. Han började studera teologi vid Åbo Akademi.

Har du ångrat dig?

– Nej, tvärtom. Jag har ångrat att jag inte gjorde det tidigare. Jag hade längtat efter det länge, men jag vågade inte. Sedan kom jag till en punkt då jag insåg att det var nu eller aldrig.

När han började studera hade han inga tankar på att bli präst, men beslutet mognade snabbt.

– Jag hade inget ideal för vad det betydde att bli präst. Men jobbet har varit belönande. Det har gett mig mycket mer än det jag gjorde förr.

Förr, säger han, satt han ensam på labbet och funderade. Varje dag fylldes av problem som skulle lösas.

– Idag jobbar jag med människor, och de har också sina problem. Man kan inte lösa dem, men man kan lyssna.

Det mest utmanande med att vara präst, tycker han, är att kyrkan också har problem, och ofta är det frågor man förväntas ta ställning till.

– Det är en gemenskap som innehåller mycket olika åsikter, och det är förstås utmanande. Man måste fundera ganska noga på vad man säger så man inte säger vad man tänker, ler han.

Virus är vänner

De sista femton åren som biokemist

studerade han hur man kunde använda virus som hjälpmedel i forskning och cancerterapi.

– Vi har inte bara sjukdomsalstrande virus, virus finns överallt, virus är de mest förekommande organismerna på jordklotet. Virus finns överallt: i vatten, i jord. Virus är också våra vänner – deras egenskaper kan användas och de kan rädda livet på många.

Själv följer han med intresse med rapporteringen om det nya coronaviruset.

Är du själv orolig för att bli smittad?

– Folk har i många år sagt till mig att jag är paranoid för att jag är noga med att tvätta händerna och inte röra vid kranar och handtag på allmänna toaletter. Så det här livet är inget nytt för mig! Vem vill ha influensa eller förkylning om man kan undvika det? Min son, som studerar odontologi, har sagt till mig att kanske jag ändå haft rätt. I samband med studierna testade min son och hans studiekamrater vilken effekt desinfektionsmedel har på bakterier. Det visade sig att min son var den enda som inte hade bakterier på händerna ens innan han använde desinfektionsmedel – så han hade tagit till sig pappas lärdom!

»Jag hade längtat efter det länge, men vågade inte.«

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

To 21.5 kl. 13: Strömmad Kristi himmelsfärdsdags gudstjänst från Lovisa kyrka

Sö 24.5 kl. 13: Strömmad gudstjänst från Pernå kyrka

Sö 31.5 kl. 10: Strömmad gudstjänst från Lappträsk kyrka.

Länkar till våra gudstjänster och andakter hittas på vår Facebooksida. Du hittar oss på hemsidan www.agricola-forsamling.fi, på Facebook och Youtube: Agricola svenska församling och på Instagram: @agricolasvenskaforsamling.

BORGÅ

To 21.5 kl. 12: Strömmad gudstjänst i Domkyrkan, Hanna Eisentraut–Söderström, Tuija Wilman, Erik–Olof Söderström.

Sö 24.5 kl. 12: Strömmad gudstjänst i Domkyrkan, Mats Lindgård, Hanna Eisentraut–Söderström, Reidar Tollander, Teppo Salakka, klarinett, Jaana Henriks–son och Barbro Lindberg, försångare.

Sö 31.5 kl. 12: Strömmad gudstjänst i Domkyrkan på pingstdagen, Tuija Wilman, Elefteria Apostolidou, Anne Hätönen.

Dagens andaktsstund kan du lyssna på via vår webbsida och via Facebook Borgå svenska domkyrkoförsamling måndag till fredag.

Följ med Facebook och webben www.domkyrkan.fi!

Diakoniarbetare ger hjälp och stöd

Åsa Eriksson, ledande diakoniarbetare asa.eriksson@evl.fi, 040 589 0354
Irina Lemberg, diakoniarbetare irina.lemberg@evl.fi, 040 512 5082
Ulrika Lindholm–Nenonen, diakoniarbetare ulrika.lindholm-nenonen@evl.fi, 040 747 2232

Behöver du och din familj ekonomiskt stöd för matinköp? Ring diakonin kl. 9–17 dejournummer 019–661 1241!

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenska-forsamling.fi

På grund av coronavirusepidemin är alla evenemang inställda.

Gudstjänsterna sänds på nätet, kyrkan är inte öppen för församlingsmedlemmar. Följ med informationen på församlingens hemsida och Facebooksida.
Sö 24.5 kl. 12: Familjegudstjänst i Söderkulla kyrka.

Sö 31.5 kl. 12: Gudstjänst i Sibbo kyrka.
Gravgårdsdagen 3.6 har ställts in. Mylla och grus till gravarna kan hämtas från gravgårdens servicebyggnad medan vaser, verktyg, skottkärror och hinkar inte lånas ut p.g.a. smittorisken.

GRANKULLA

Börja sommaren med klubb

Sommarklubb för 3–7-åringar:

1.6 och 3–5.6 förmiddagar i Grankulla kyrkas dagklubbsutrymme. Mera info familjearbetare Daniela Hildén och på grankullaforsamling.fi

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Gudstjänster

Radiogudstjänst: söndag 24.5 i Johanneskyrkan. Gudstjänsten sänds kl. 13.03 i Yle Vega. Du kan också lyssna i efterhand via Yle Arenan.

Gudstjänst: söndag 31.5 kl. 12 i Johanneskyrkan. Gudstjänsten publiceras på församlingens Facebooksida som hittas på www.facebook.com/johannesforsamling. Följ oss på Facebook för att få en notis om när sändningen börjar. Gudstjänsten hittas också på hemsidan och på Youtube.

Evenemang

Vi firar Nallegudstjänst: i Johanneskyrkan 29.5 kl. 10 med temat ”Vem har skapat blommorna?”. Live på Facebook.

Bön och meditation

Johanneskyrkan är öppen: mån–fre kl. 12–17 och lör–sön kl. 12–15 för bön och meditation. På söndagarna finns en präst eller annan andlig arbetare på plats för samtal. Från och med juni är kyrkan öppen kl. 12–17 också på lördagar. Välkomna!

Ungdomar

Följ @johannesungdom på Instagram! Där publiceras andakter, frågesporter och utmaningar varje vecka. Du kan också kontakta ungdomsarbetsledarna Nicolina Grönroos och Christer Romberg för att få veta vad som är på gång just nu.

Du är inte ensam!

Pastorskansliet: är tills vidare stängt, men vi betjänar er som vanligt under öppettiderna per telefon (09 2340 7700) och e-post (johannes.fors@evl.fi).

Församlingens prästjour: nås varje dag kl. 9–21 på numret 050 477 7718.

Du når oss även: på Facebook och Instagram på @johannesforsamling. Alla medarbetares kontaktuppgifter hittar du på hemsidan. Vi finns här för dig!

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Gudstjänster och andakter under undantagstillståndet

Vi firar gudstjänst: normalt kl. 10 varje söndag. Gudstjänsterna sänds i videoformat på församlingens Facebook-sida samt kan även ses på hemsidan i efterhand. Mera information om gudstjänsterna på hemsidan. Efter gudstjänsten

live–kyrkkaffe på församlingens Facebook.

Böneandakt: på Matteus ungdoms Instagram varje onsdag kl. 18. Andakten sänds direkt från Matteuskyrkan. Vi knyter böneband tillsammans och ber. Välkommen!

Barnfamiljer

Matteus församling erbjuder barnvakter i östra Helsingfors.

Anställ Matteus pålitliga barnvakter som gått hjälpsutbildningen i församlingen som lärläsningshjälp, då du behöver gå till butiken eller bara behöver någon som underhåller barnen en stund. Kontakta Patricia Högnabba: patricia.hognabba@evl.fi / tfn 050 408 9010.

I Facebook-gruppen Matteus Barn & Familj hittar du aktuell info, pysselidéer och mycket mer. Be att få komma med i gruppen!

Ungdomar

Ungdomsarbetarna jourar turvis varje dag kl. 19–21 på Whatsapp. Mera information hittar du via hemsidan eller kan du få direkt av ungdomsarbetarna.

Hemma hos ungdomsledarna! Välkommen med på ungdomskväll onsdagar kl. 19 live på Matteus ungdoms Instagram. Varje vecka ett intressant tema och diskussionen förs av någon av våra medarbetare från sitt hem.

Hjälp och stöd

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen under dessa osäkra tider. Kontakta diakoniarbetarna Carita Riitakorpi 050–380 3986 eller Mari Johnson 050–380 3976. Ungdomsarbetarna jourar turvis varje dag kl. 19–21 på WhatsApp och prästerna jourar dagligen 9–21 på Matteus församlings nummer 09 2340 7300.

Kyrkan öppen två timmar efter gudstjänst

Pastorskansliet på Åbohusvägen 3 är stängt tills vidare. Du når kansliet per telefon eller e-post normalt må, ti, to och fr kl. 9–14. Matteuskyrkan är öppen två timmar efter söndagsgudstjänsten (kl. 11–13) och på plats finns en präst om du vill samtala.

Uppdaterad information: om alla specialarrangemang hittar du på www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Följ med församlingens hemsida och facebook för uppdaterad information under undantagsläget. Inga fysiska samlingar ordnas under denna tid. Kontakta kansliet per telefon och e-post.

Gudstjänster digitalt

Guds församling är inte beroende av

byggnader – vi är församlingen. Du kan vara del av gudstjänstgemenskapen från din hemsoffa. Gudstjänsten diräkt-sänds på Petrus facebook-sida, och du kan se gudstjänsterna via länken även om du inte har ett eget facebook konto. www.facebook.com/petrusforsamling

10.00 Traditionell gudstjänst

15.30 Puls-gudstjänst

Bön förenar och förändrar

Gud inbjuder oss som församling att komma särskilt nära Honom under tider av utmaningar. Vi ber tillsammans varje dag hela maj!

Be tillsammans: Vi ber tillsammans tre gånger om dagen. Kl. 9 andakt på facebook live och kl.15 och kl. 21 bön via Zoom. Länken på hemsidan. Någon är alltid med och leder bönen. Du kan delta i bönen där du är och även skriva bilder, tankar och böner i kommentarsfältet. Varje tisdag håller Petrus lärjungaskola Transform andakten.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: per e-post pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors, eller via förbönstelefonen: må kl. 14.30–16.30 och ti 12.5 kl. 18–19, tel. 09–23407171. Bönen har kraft att förändra och hela.

Barnfamiljer

Trots att vi inte träffas fysiskt så fortsätter gemenskapen via facebook. I Petrus Kidz-gruppen på facebook finns det andakter och tankar för dig och din familj – varje vecka! Kom med!

Gemenskap och hjälp

Stillhet och samtal: Varje söndag kl. 11–12 är Petruskyrkan öppen. En präst är närvarande och tillgänglig för samtal om du önskar. Du kan även sitta själv i stillhet.

Ses i hemmen: Vi vill uppmuntra alla att ha extra mycket kontakt med varandra per telefon, per videolänk eller med några få i hemmen. Vi finns till för varandra.

Journummer: Ifall du behöver någon att prata med är prästerna och diakoniarbetarna anrättbara på telefonnumret, 09 2340 7114, varje dag kl. 9–21. Tveka inte att ta kontakt!

DEUTSCHE GEMEINDE

Die Gottesdienste aus der Deutschen Kirche werden bis zum Juni sonntags um 11 Uhr auf unserer Webseite www.deutschegemeinde.fi ausgestrahlt. Informationen zu weiteren Gottesdiensten und Andachten finden Sie auch auf der Webseite.

Die Kirche ist werktags von 16–18 Uhr für Gebet und Stille geöffnet. Herzlich willkommen.

OLAUS PETRI

Våra barngrupper, musikandakter samt "Livsglädje med musik" är på paus tills vidare. Kansliet nås per telefon må-fre kl 10-12 på numret 0504179234 eller per e-post olauspetri@evl.fi. Om man känner oro och vill prata med någon så går det bra att ringa vår kyrkoherde Timo Viinikka på 045 856 1727. OBS! Även de som hör till riskgrupperna kan ta kontakt om man behöver hjälp med att t.ex. handla. Detta gäller för tillfället i huvudstadsregionen där vår personal finns. Vi informerar på vår hemsida www.olauspetri.fi och på vår facebook-sida när grupperna/evenemangen startar igen.

Följande gudstjänster är stängda för församlingen men live-streamas istället på vår facebook sida Rikssvenska Olaus Petri församlingen – den sjungande kyrkan: **torsdagen 21.5 kl 11, söndagen 24.5 kl 11 och söndagen 31.5 kl 11.**

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Följande gudstjänster direktsänds på www.facebook.com/www.esboforsamlingar.fi:

Kristi himmelfärds dag to 21.5 kl. 12.15: Ahlbeck, Kronlund, Malmgren, Brunell.
Sö 24.5 kl. 12.15: Kanckos, Kronlund, Malmgren, Brunell.

Pingstdagen sö 31.5 kl. 12.15: von Martens, Brunell, Markus Malmgren. Gudstjänsterna kan ses också efter sändningstidens slut. Egen Facebookinloggning behövs inte.

Församlingen är välkommen till högmässorna fr.o.m. sö 7.6. Deltagarantalet är begränsat till 45 pers. Personer som hör till en riskgrupp rekommenderas att stanna hemma. Vi iakttar säkerhetsavstånd och följer hygienbestämmelserna. Inga kyrkkaffener ordnas under sommaren.

Kockis & Sportis-klubbar för skolbarn: Klubbarna är främst tänkta för barn i åk 2 och 3, men andra barn får delta om det finns plats. Klubbarna hålls i Köklax kapell på tisdagar och fredagar och i Sökö kapell på måndagar och torsdagar kl. 14-16. Båda klubbarna startar ti 18.8 om vi får tillräckligt med anmälningar. Barnen tar sig till klubben på egen hand. Program: 14.00 barnen kommer till klubben, vi går igenom dagens program. 14.30-15.30 matlagning/sport/pyssel/lek. 15.30-16.00 Andakt och avslutning. **Mer info och elektronisk anmälan 19.5-7.6:** esboforsamlingar.fi/kom-med/barn-och-familj/

barn-i-skolaldern Platserna fördelas i anmälningsordning. Materialavgift för en dag/vecka 20 € och för två dagar/vecka 40 € för höstterminen. Möjlighet att ansöka om befrielse från avgift.

Fadderdagen 31.5 firas på distans, mer info och tips på evl.fi/fadder/de-bas-ta-tipsen-samt-esboforsamlingar.fi, Facebook och Instagram.

Diakonins öppna mottagning är stängd t.o.m. 31.8. Diakoniarbetarna är anträffbara per telefon och e-post. Ann-Christine Wiik, 050 597 3313, ann-christine.wiik@evl.fi, Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi

Kyrkliga förrättningar: från 1.6 är deltagarantalet begränsat till 50 personer inkl. personal.

Sommarsamlingarna i Olars kyrka och midsommarmässa på Mataskär har inhiberats.

Esbo svenska församlings kansli, Esbo församlingars servicecentral och regioncentralregistret i Esbo betjänar endast per telefon och e-post t.o.m. 31.8. **Vi finns här för dig:** Du hittar våra kontaktuppgifter på esboforsamlingar.fi/ kontakt. Förändringar i verksamheten meddelas på hemsidan och sociala medier samt direkt till målgrupperna.

GRANKULLA

To 21.5 kl. 12: Kristi himmelfärdsdagens gudstjänst.

Sö 24.5 kl. 12: Gudstjänst.

Ti 26.5 kl. 9.30-11: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula. Eventuella förändringar möjliga p.g.a. coronakrisen.

Sö 31.5 kl. 12: Pingstdagens gudstjänst.

Gudstjänster från Grankulla kyrka direktsänds på webben. För mer information se grankullaforsamling.fi

Sommarklubb för 3-7-åringar 1.6 och 3-5.6 förmiddagar i Grankulla kyrkas dagklubbssutrymme. Mera info familjearbetare Daniela Hildén och på grankullaforsamling.fi

Ti 2.6 kl. 9.30-12: Familjelyktans värfest i Grankulla kyrkas lekpark. Daniela Hildén och Heli Peitsalo.

To 4.6 kl. 10-11: Diakonimottagning med mat- och/eller bröddutdelning i kyrkans aula. Tillgång på varor att dela ut kan variera och vi förbehåller oss rätten till ändringar beroende på coronaläget under sommaren.

KYRKSLÄTT

To 21.5 kl. 18: Strömmad Tvåspråkig Kristi himmelfärdsdags gudstjänst från Haapajarvi kyrka, kyrkan är i övrigt stängd.

Sö 24.5 kl. 12: Strömmad gudstjänst från Masaby kyrka, kyrkan är i övrigt stängd.

Sö 31.5 kl. 12: Strömmad gudstjänst från Kyrkslätt kyrka, kyrkan är i övrigt stängd.

Du kan titta på gudstjänsten i en vecka efteråt på församlingens hemsida eller sociala media, facebook. Mera information hittar du på hemsidan.

Kyrkoherdeämbetet betjänar under coronaepidemin endast per telefon eller epost må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Inga gudstjänster firas före 5.7.

En videoandakt publiceras varje lördag på församlingens Facebook-sida www.facebook.com/tfors.svenska.

Kantor Paulas Ditt & Datt hittar du på adressen <https://paulamirja.webnode.fi/paulafors/>

VANDA

To 21.5 kl. 10: Kristi himmelfärdsdagens gudstjänst, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, M. Fagerudd, A. Ekberg.

Sö 24.5 kl. 10: Gudstjänst, Helsing kyrka S:t Lars, A. Paaola, A. Ekberg.
MÅ 25.5: Pastorskansliet stängt p.g.a. personalutbildning.

Sö 31.5 kl. 10: Gudstjänst, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, vik.kantor.

Våra gudstjänster kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars strömmas via vår Facebooksida www.facebook.com/VandaSvenska-Forsamling/

Sö 31.5 Fadderdagen: mera info på www.fadder.fi

Skriftskola:

För aktuell information om skriftskolan och hur den ordnas i undantagstillstånd se www.vandasvenskaforsamling.fi/grupper/skriftskola

Ungdomsverksamhet:

After-School Häng ti och to kl. 16-17.30 under läsåret. Fungerar via dator/telefon/pad/etc. Länk att joina i församlingens evenemangskalender.

Barnverskamhet:

Du som ska börja i ettan eller går i lågstadiet, välkommen med på barnläger i Helsinggård, Konungsv.2:

Dagläger 1-5.6, 8-12.6 och 15-18.6 kl. 8.30-16.30. Pris: 75€/vecka, inkl. mat och program. Du kan delta 1, 2 eller 3 veckor. Info: barnledare hanna-mari.hoglund@evl.fi, 050-341 4964. Anmälan via hemsidorna senast 25.5 kl. 17.

Pastorskansliets sommaröppet: juni-augusti ti-fr kl. 9-12, må stängt. Diakonimottagning torsdagar kl. 10-11.30 under sommarmånaderna. Andra tider enligt överenskommelse.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Videogudstjänster från Ekenäs kyrka kl. 10 varje söndag (t.o.m. 31.5), samt **videoandakter för vuxna** varje torsdag kl. 14 under hela sommaren, publiceras i församlingens Youtubekanal som nås via länken på webbplatsen www.ekenasnejdensforsamling.fi. Gudstjänsterna visas även i KEXTV:s kanal respektive söndag kl. 12.

Ekenäs kyrka är öppen alla söndagar kl. 10-12 (t.o.m. 31.5), med möjlighet till stillhet, bön och ljusständning samt enskilt samtal och nattvard med en präst. **Videoandakt** på Kristi Himmelfärdsdag to 21.5 kl. 14.

INGÅ

Familjecafé

Torsdag 4.6 kl 10.30-12.00: Familjecafé i Församlingshemmets lekpark. Väderreservations.

Videobandad familjekyrka från Ekenäs kyrka sö 24.5 kl. 10.

Videogudstjänst från Ekenäs kyrka pingstdagen 31.5 kl. 10.

Möjlighet till mathjälp: Kontakta församlingens diakonipersonal på numren 040-5729510, 040-8396733 eller 044-7553604.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 24.5:

- **kl 10.00 Andakt** sänds på nätet från Ingå kyrka utan närvarande församling. Andakten samt dagens predikan publiceras på vår hemsida samt på vår facebook-sida. Ingå kyrka är öppen för bön och enskilt samtal på söndag kl. 11 - 13.

Sö 31.5:

- **kl 10.00 Andakt** sänds på nätet från Ingå kyrka utan närvarande församling. Andakten samt dagens predikan publiceras på vår hemsida samt på vår facebook-sida. Ingå kyrka är öppen för bön och enskilt samtal på söndag kl. 11 - 13.

To 4.6:

- **kl 10.30-12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets lekpark. Väderreservations. Nylund.

Övrig information:

- **Ingå församlings kansli** är stängt tills vidare. Ta kontakt per telefon (09-2219030) eller skicka e-post: inga.kansli@evl.fi.

- **Ingå församlings diakonimottagning** är tills vidare stängd. Kontakt fås per telefon, tel 040-555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi) eller tel 050-339 2200/Mira Pauna (e-post: mira.pauna@evl.fi).

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Kristi himmelfärdsdag 21.5

- **kl. 10-11:** S:ta Maria kyrka i Pojo är öppen för enskild andakt med en präst närvarande.

- **kl. 12:** Gudstjänsten sänds på nätet - se på församlingens hemsida eller via facebook.

- **kl. 12.30-14:** S:ta Katarina kyrka i Karis är öppen för enskild andakt med en präst närvarande.

Söndag 24.5

- **kl. 10-11:** S:ta Maria kyrka i Pojo är öppen för enskild andakt med en präst närvarande.

- **kl. 12:** Gudstjänsten sänds på nätet - se på församlingens hemsida eller via facebook.

- **kl. 12.30-14:** S:ta Katarina kyrka i Karis är öppen för enskild andakt med en präst närvarande.

ESBO

Klubbar för skolbarn

Kockis & Sportis-klubbarna är främst tänkta för barn i åk 2 och 3. På programmet står matlagning/sport/pyssel/lek och avslutning med andakt.

Start 18.8. Hålls i Köklax kapell på tisdagar och fredagar och i Sökö kapell på måndagar och torsdagar kl. 14-16.

Elektronisk anmälan 19.5-7.6 och mer info: esboforsamlingar.fi/kom-med/barn-och-familj/barn-i-skolaldern

Pingstdagen 31.5

– kl. 10–11: S:ta Maria kyrka i Pojo är öppen för enskild andakt med en präst närvarande.

– kl. 12: Gudstjänsten sänds på nätet – se på församlingens hemsida eller via facebook.

– kl. 12.30–14: S:ta Katarina kyrka i Karis är öppen för enskild andakt med en präst närvarande.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Gudstjänsterna publiceras på webbplatsen och på Facebook.

ESBO STIFT

LOJO

Pingstdagen 31.5. kl 10: Tvåspråkig radiogudstjänst från Lojo S:t Lars kyrka (utan närvarande församling, via radio Dei 107,2 MHz)

Söndagen 7.6. kl 13.00: Friluftshögmässa på Saarikko lägergård (vid regn i kappellet på lägergården). Efter högmässan dricker vi kyrkkaffe. Kyrktaxi.

1.6–12.6: Sommarklubb för barn+förälder i Virkby kl 9–13. Info av Pia tel 0503706015

15–17.6: Dagsläger för 7–10 åringar på Heponiemi lägergård kl 9–16. Anmälning på Lojo församlings nätsidor.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Alla församlingens gudstjänster sänds över internet på församlingens sida på Facebook www.facebook.com/vasfor eller via församlingens webbsidas videoportal på www.vastabolandsforsamling.fi/video.

On 20.5 kl. 18: Helgmålsbön från Korpo kyrka med kaplanen i Korpo Esa Killström, kantor Mikael Granlund.

To 21.5 kl. 10: Kristi himmelsfärdsdags direktsända predikogudstjänst från Pargas kyrka. Predikant tf. kaplanen i Pargas Pär Lidén, liturg kaplanen i Nagu Kjell Granström, kantor Hanna Lehtonen. Niklas Ekman medverkar med trumpet.

Sö 24.5 kl. 10: Direktsänd predikogudstjänst från Pargas kyrka. Predikant tf. kaplanen i Houtskär Janette Lagerroos, liturg församlingspastor Päivi Nuotio-Niemi, kantor Markus Ollila.

Lö 30.5 kl. 18: Pingstaftons helgmålsbön från Korpo kyrka med kaplanen i Korpo Esa Killström, kantor Mikael Granlund.

Sö 31.5 kl. 10: Pingstdagens direktsända predikogudstjänst från Pargas kyrka. Predikant tf. kaplanen i Iniö Jussi Meriluoto, liturg församlingspastor Päivi Nuotio-Niemi, kantor Markus Ollila.

ÅBO

Morgonandakt: kl. 8.00 måndagar–lördagar fram till 30.5.2020. Kan ses på www.facebook.com/abosvenskafor-samling

Psalmstund med kantorerna: kl. 20.00 på tisdagar och torsdagar till slutet av maj. Kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

to 21.5 kl 12: Predikogudstjänst. Grahn (pred), Liljeström (lit), Danielsson. Kan ses på www.virtuaalikirkko.fi

fre 22.5 kl 20: Livets skiljetecken! aftonandakt med Clas Abrahamsson.

”Kolonet: Det pekar vidare på det viktiga. Mot framtiden!” Kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

sö 24.5:

– kl 8: Andakt för barn ”Sjöstjärnor – även små gärningar har betydelse” med Janna Koivunen. Kan ses i Face-

bookgruppen ”Barn och familjer i Åbo svenska församling” www.facebook.com/groups/913448038774021/

– kl 12: Predikogudstjänst. Wikstedt (pred), Abrahamsson (lit), Juslin. Kan ses på www.virtuaalikirkko.fi

– kl 13–15: Präst på plats för samtal i Domkyrkan

ti 26.5 kl 14.30–16.30: Ungdomshålan online. För att delta behöver du lösenord, ta kontakt med Laura Kota-aho 040–3417464 (även Whatsapp) eller laura.kota-aho@evl.fi.

sö 31.5:

– kl 12: Predikogudstjänst. Audas, Danielsson. Kan ses på www.virtuaalikirkko.fi

– kl 13–15: Präst på plats för samtal i Domkyrkan

Om du inte använder internet kan du ta del av andaktslivet på radio Vega.

Gudstjänst söndagar kl 13.03, morgonandakt måndagar–fredagar kl 6.54 och kl 9.10 samt aftonandakt söndagar–fredagar kl 19.15

Ring någon – det behövs

Spela ring-bingo och fundera på vems ensamhet du kan lindra för en stund genom ett telefonsamtal.

SAMMANSTÄLLT AV:

ERIKA RÖNNGÅRD

ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

RING-BINGO

Den där personen som du möter en gång om året, som alltid säger: vi rings, vi borde definitivt ses, alltså vad kul – gör slag i saken och ring!	Lyssna på din favoritlåt. Vem får den dig att tänka på? Ring hen!	Alla behöver ett Martha-tips ibland, ring en Martha! Känner du ingen? Ring någon som borde gå med i Marthorna och berätta det för dem.	
Vem vägrar Facebook? Hatar Instagram? Avskyr e-post? Ring hen!		Känner du någon som bor utomlands? Ring och fråga hur coronan påverkat deras liv.	Ring en arbetskamrat som du saknar – någon som du inte längre jobbar tillsammans med, eller någon som jobbar distans just nu.
	Den där släktingen som kan HELA släktkrönikan, ring och kolla upp någon detalj som du alltid undrat över!	Ring någon som brukar få dig att skratta – eller någon som brukar bli på gott humör av att prata med dig.	Ring en god vän från barndomen.
Kika i almanackan om någon du känner har namnsdag den här veckan. Ring och gratulera!	Ring en bra chef du haft, en förmän som hjälpt dig att utvecklas eller en lärare som du minns med värme.		Boka in samtal med dina närmaste i din kalender. När ni rings kan ni komma överens om följande samtal. På det viset skapar du rum för samtalen i ditt liv.

Andakter i radion

Här hittar du alla Radio Vegas andakter och gudstjänster inom de två närmaste veckorna.

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 22.5 Lucas Snellman, Vanda

Måndag 25.5 Hans Växby, Vanda

Tisdag 26.5 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors

Onsdag 27.5 Yvonne Terlinden, Karis

Torsdag 28.5 Johanna Evenson, Hammarland

Fredag 29.5 Jan Edström, Esbo

Måndag 1.6 Maria Björkgren-Vikström, Åbo

Tisdag 2.6 Hedvig Långbacka, Helsingfors

Onsdag 3.6 Fred Wilén, Helsingfors

Torsdag 4.6 Karl Sällström, Helsingfors

Lucas Snellman är ledande sakkunnig inom kommunikation på Kyrkostyrelsen. Han håller morgonandakten Andrum fredagen den 22.5.
FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Resultat i valet av prästassessor 7.5.2020

Val av prästassessor till domkapitlet har genomförts i stiftets prostier kl. 13.00.

Kaplanen i Johannes församling **Monica Heikel-Nyberg** väljs till prästassessor.

I valet hade stiftets präster och lektorer rösträtt. Valdeltagandet var 60,28 %

Domkapitlet tar inte emot besök i domkapitelshuset i Borgå tills vidare. Domkapitlets personal jobbar på distans och nås per telefon och e-post. Evenemang är inställda om annat inte meddelas. Domkapitlet är sommarstängt: 6.7-2.8.2020

Aftonandakt kl. 19.15

Torsdag 21.5 Den upphöjde Herren. Textläsare: Maria Boström och Caspian Boström.

Fredag 22.5 Markus Linde, Sundom

Lördag 23.5 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 24.5 Väntan på den heliga Anden. Textläsare: Caroline Sandström och Karl Sällström.

Måndag 25.5 Hedvig Långbacka, Helsingfors

Tisdag 26.5 Tomas Ray, Helsingfors

Onsdag 27.5 Harry S. Backström, Pargas

Torsdag 28.5 Markus Linde, Sundom

Fredag 29.5 Rasmus F. Forsman, Borgå (repris från 7.6.2018)

Lördag 30.5 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 31.5 Den heliga Andens utgjutande. Textläsare: Sarah Tainen och Heidi Storbacka.

Måndag 1.6 Pamela Granskog, Helsingfors (repris från 5.6.2019)

Tisdag 2.6 Monika Koskinen, Kuni

Onsdag 3.6 Harry S. Backström, Pargas

Torsdag 4.6 Markus Linde, Vasa

Harry S. Backström, kyrkoherde i Västabolands svenska församling, läser aftonandakten i Radio Vega onsdagen den 27.5 och onsdagen den 3.6.

FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

Gudstjänst kl. 13.03

Torsdag 21.5 Gudstjänst med Saltviks församling. Predikant och liturg: Carolina Lindström. Organist, kantor och körledare: Natalie Örnkvist. Sång: Carmolis-kvartetten (Kjell Frisk, Cathrine Frisk-Grönberg, Katrin Gwardak, Natalie Örnkvist). Musiker: Kjell Frisk (blåsinstrument) och Natalie Örnkvist (blockflöjt). Textläsare: Andreas Sjöstrand och Britt Lindholm. Förebudjare: Andreas Sjöstrand.

Söndag 24.5 Orgelmässa med Johannes församling i Helsingfors. Musik av Arvo Pärt. Präster: Mikael Busck-Nielsen och Fred Lindström. Kantorer: Dag-Ulrik Almqvist och Eva Henricson.

Söndag 31.5 Gudstjänst: Anden leder oss. Pingstagens gudstjänst från Brändö kyrka i Vasa. Predikant: Rune Lindblom. Liturg: Camilla Svevar. Organist: Markus Wargh. Sång: Mats Sabel, Karolin Wargh, Susanne Westerlund och Fredrik Westerlund. Textläsning och bön: Lillian Westerlund och Leif Galls. Frida Perätalo deltar i förbönen. Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 12.00.

Söndagen den 24.5 sänder Radio Vega en orgelmässa från Johanneskyrkan i Helsingfors.

FOTO: ARKIV/CAROLINA HUSU

Christer Finne har förlorat både sin fru och sin son. Hans fru Eivor drabbades av cancer och avled i höstas. Sonen Erik tog sitt liv för elva år sedan. Förr hade Christer Finne svårt att se svaghet hos andra, men dödsfallen har förändrat honom.

TEXT OCH FOTO: **JOHANNA GRANLUND**

FÖRLUSTERNA GJORDE HONOM ÖDMJUK

Trots sorgen efter sin fru gläds Christer Finne åt en ny odlingssäsong. Här pågår sådd av palsternackor.

Christer Finne

Grönsaksodlare med omkring femtio olika grönsakssorter i sortimentet.

Bor i Solf i Korsholm.

Till familjen hör idag tre vuxna döttrar och flera barnbarn.

Bloggar på bondbloggen.fi.

Blev sämre och sämre

En ny operation följde och själva operationen gick egentligen bra, men trots det försämrades Eivors rörelseförmåga sakta men säkert. Hon var fortfarande väldigt pigg, delvis tack vare den medicinering hon fick, men till slut var hon i så dåligt skick att hon inte kunde lämnas ensam.

– I det här skedet fick vi mycket hjälp av vår grannfru som är pensionerad akutvårdare. Det vill jag ge henne en stor eloge för, säger Christer Finne.

Eivor fick avlastningsvård vid närsjukhuset i Korsholm. Hennes tillstånd försämrades sakta men säkert, tills en dag då hon föll och slog i huvudet.

– Efter det gick det väldigt fort. Hon tappade talförmågan och det mesta av den återstående rörligheten. Det värsta under hela hennes sjukdomstid var att se hur den ena funktionen efter den andra försvann. Vi märkte från en kväll till en annan att hon blev sämre. På det sättet är det en grym sjukdom.

Eivor Finne dog den trettionde november 2019.

– Runt tolvtiden på dagen ringde de från sjukhuset och jag for dit. Min ena dotter kom lite senare. Vi satt med Eivor ända till slutet. Jag sa åt henne att hon inte behöver vara rädd och att vi kommer att sitta med henne hela tiden.

I det skedet kunde Eivor själv inte längre meddela sig och sköterskorna visste inte säkert om hon kunde höra, men Christer Finne upplevde att det fanns kontakt mellan dem.

– Jag sa att hon skulle hälsa åt Erik och säga att vi saknar honom så väldigt mycket. Det tror jag att hon hörde. Efter att jag hade sagt det tog hon bara ett enda djupt andetag och sedan var hon borta.

Tala också om det svåra

Christer Finne konstaterar att han har klarat sig bättre efter sin frus död än vad han hade

»Vi människor är nog skapade för gemenskap.«

fruktat. Arbetet på gården och i skogen tar aldrig slut och hjälper till att skingra tankarna. Visst är sorgen tung och visst känner han sig många gånger ensam, men samtidigt jämför han med hur det var efter sonen Eriks självmord för drygt tio år sedan.

– I och med att Eivor drabbades av en sjukdom såg vi åtminstone orsak och verkan och i slutet var vi förberedda på vad som skulle komma. I jämförelse med det var Eriks död totalt oväntad och totalt meningslös. Vi såg aldrig några varningstecken och vi har aldrig fått någon förklaring till varför han tog sitt liv. Många gånger efteråt har jag tänkt att jag borde ha talat med honom om mer personliga frågor, då kanske jag hade kunnat hjälpa honom.

Efter sonens död gick paret Finne med i en stödgrupp för föräldrar till barn som hade tagit sina liv. Det var till stor hjälp för dem att märka att de inte var ensamma och att de inte hade något att skämmas över. I gruppen fanns en psykolog som heller inte hade sett några varningstecken hos sitt barn. Det hjälpte Christer Finne att sluta anklaga sig själv. Om inte ens ett proffs märker något på förhand, varför skulle då han förväntas ha gjort det?

Han har både i bondbloggen och i tidigare intervjuer lyft fram vikten av att kunna tala om svåra tragedier.

– Det var något som jag och Eivor tog till oss efter Eriks död. Tidigare hade vi inte talat på samma sätt. Med tanke på det grämer jag mig över en sak under sista tiden med Eivor. Hon ville berätta något för mig, men det var så många sköterskor runtomkring så jag sa att vi tar det senare. Nästa gång jag hälsade

På hösten för ett och ett halvt år sedan diagnostiserades Christer Finnes fru Eivor med cancer. Hon hade en tumör på språkområdet i hjärnan. Till att börja med var läkarna positiva. Några månader efter diagnosen gjordes den första operationen. Den följdes av cellgifts- och strålbehandlingar.

– Efter operationen var Eivor pigg och på gott humör. Hon tålde behandlingarna bra och vi tyckte det såg lovande ut, minns Christer Finne.

Men då Eivor Finne hade fem strålbehandlingar kvar fick hon feber. Hon undersöktes och man upptäckte en andra tumör, den här gången på motorikområdet i hjärnan.

– Eivor själv mådde fortfarande bra och var optimistisk, men den här gången hörde vi på läkarna att situationen var mera allvarlig. Vi fick veta att hon kan ha allt från några månader till tjugo år kvar. ”Då satsar vi på tjugo år”, sa Eivor direkt. Hon var positiv hela tiden.

Forts. på följande uppslag. ►

på henne kunde hon inte längre tala och jag fick aldrig reda på vad hon ville säga.

Just därför vill han uppmana alla att tala med varandra också om svåra saker medan tid är.

Döden en del av naturens gång

Då och då har Christer Finne funderat på vad han kan ha gjort för illa för att vara tvungen att gå igenom tragedier som de här.

– Det finns saker jag kunde ha gjort anorlunda, bättre. Men så är det väl för oss alla. Ibland gör man misstag och ibland lyckas man.

Han konstaterar att dödsfallen har förändrat honom som person.

– Förr var jag mer krävande och fordrande och kunde ha svårt att med svagheter hos andra. Jag tänkte att de saker som jag själv orkar borde andra också orka med. Men efter allt det här har jag blivit mer ödmjuk.

Han säger att varken han eller Eivor har varit religiösa.

– Jag tror inte egentligen på någon gud, men någon slags andlighet finns det. Jag vet ändå inte om det bara är något vi känner inom oss eller om det faktiskt finns ett andligt väsen utanför människan. Under den sista stunden upplevde jag att Eivor tröstades av tanken på att snart få se Erik. Själv tror jag ärligt talat inte att jag kommer att träffa dem igen, men

Christer och Eivor Finne tillsammans i skördearbetet ute på lökåkern en höstdag för några år sedan – före Eivors cancerdiagnos.

de finns kvar med mig i mina minnen och i mina tankar.

Han är van att arbeta med jorden, att se frön spira och gro och att se växtligheten vissna och dö.

– Man blir väl kvar i gropen och förmultnar, som allt annat. För mig som har levt med både växter och djur och sett den här processen så många gånger är döden en ofrånkomlig del av naturens gång. Samtidigt förstår jag att tron på himlen är en tröst och till och med en räddning för många.

Han tycker också att kyrkan fyller en viktig funktion vid dödsfall. Både Eivors och Eriks begravningar var stora och offentliga och han konstaterar att det är viktigt att ge folk tillfälle att ta ett sista farväl.

– Då Erik gick bort talade kyrkoherden Mats Björklund – som hade varit hans skriftskolpräst – så vackert på hans begravning. Det betydde mycket för oss.

»För mig som har levt med både växter och djur och sett den här processen så många gånger är döden en ofrånkomlig del av naturens gång.«

Att drömma tillsammans

Christer Finne berättar att Eivor var väldigt varm, godhjärtad och tålmodig. Det saknar han allra mest med henne.

– Fast inte hade vi det så lätt alla gånger vi heller. Vi började inte bara med tomma händer, utan på minus då vi byggde upp den här gården. De första åren var det tufft, minns han.

Han är grönsaksodlare och drev gården som ett familjeföretag tillsammans med Eivor, med hjälp av barnen. Idag jobbar två av parets döttrar på heltid och den tredje på deltid i företaget. Vid sidan av grönsaksodlingen sysslar de med skogsbruk och en mindre spannmålsodling.

– Det var bra för oss att jobba tillsammans mot ett mål och sakta lyckas åstadkomma något. Många unga gör idag misstaget att de ska ha allt på en gång. De drar på sig stora lån för att ha råd med symbolerna för ett lyckat liv och sedan finns det ingenting kvar att se fram emot, bara räntor och amorteringar. Jag tror det är bra att i stället ta det lite långsammare och ha kvar några drömmar.

Han berättar att det i hans släkt alltid varit männen som dött först, många gånger till och med i sextioårsåldern. Därför hade han umgåtts med tanken på att han själv kanske inte hade så många år kvar. Att i stället vara den som blev ensam var inget han hade räknat med.

– Om kvällarna satt Eivor mest och handarbetade medan jag kanske sysslade med något kontorsarbete, men vi hade ändå sällskap av varandra och kunde småprata lite mellan varven. Vi människor är nog skapade för gemenskap, säger han.

"Vildhavre" är Otto Gabrielssons debut som författare. FOTO: ALISON DE MARS

Pojken vars pappa var Jörn Donner

Vad gör det med en människa att växa upp utan en pappa? Vad gör det med en människa att ha en pappa som är ständigt närvarande i offentligheten, men frånvarande i det egna livet?

Vad gör det med en son att ständigt tänka på och längta efter sin far, medan han vet att hans känsla är obesvarad, skamlig och frånstötande – också för honom själv?

Otto Gabrielssons bok *Vildhavre* är en rasande, bitter, och skoningslös uppgörelse med det faktum att han är Jörn Donners bortglömda son, den som Donner i sin bok *Mammuten* kallar ett "misstag". Det är där det börjar. Det är där raseriet blir ohämmat, en sorts hämnd.

Otto Gabrielsson växte upp i Sverige. Kontakten till pappan var sporadisk. Till bokens mest hjärtskärande ställen hör beskrivningarna av den korta fadersnärvarons tanklösa slarvighet.

Otto Gabrielsson är skoningslös mot sin far, men han är också skoningslös

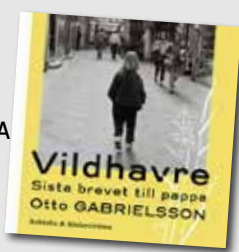
RECENSION

BOK

VILDHAVRE. SISTA BREVET TILL PAPPA

Författare: Otto Gabrielsson

Förlag: Schildts & Söderströms 2020

mot sig själv. Han beskriver sig själv som en kort, osportslig man som kämpar med depression, ångest och alkoholberoende. Aldrig är skammen tydligare och mer kännbar för läsaren än när han liksom på måfå vandrar omkring från krog till krog i Stockholm, enbart för att någonstans hitta någon (kanske en kulturperson eller kanske en finne) som vet vem Jörn Donner är, och för vilken han kan berätta att han är Jörn Donners son.

I anteckning efter anteckning bygger han bilden av en person som på något grundläggande sätt misslyckats med att vara son, och därmed med att vara människa. Som läsare vill man ställa sig upp och skrika: Ge upp fadern! Ditt vär-

de mäts inte av hans blick!

Och samtidigt vet vi ju att det som inte går att komma undan ständigt måste följa oss.

Pappan på piedestalen är samtidigt den person han måste riva ner. Han hånar sin far för böckerna, för behovet av uppmärksamhet, för att verka ställa upp motvilligt i den offentlighet som han samtidigt suktar efter.

Och ändå är det samma uppmärksamhet han själv söker – liksom i ett tragiskt eko – då han träffar på fin-

ska fyllon och njuter när han hör dem säga att Donner inte är en riktig finne.

Ibland kan man känna att hans skott flyger förbi. Samtidigt är det så lätt att leva sig in i det bittra i att hans utanförskap inte enbart handlar om ett utanförskap i en relation eller familj utan i en hel kultur. Den kulturens subtila koder kan den finlandssvenska läsaren känna att han inte alltid har perfekt gehör för.

Det värsta, tänker jag, är ändå hur tydligt det blir att ett barn som inte växer upp med sin förälder kan bli någon att tycka om eller inte tycka om. Det hemska är att barnets personlighet på det viset blir en prestation. När man växer tillsammans växer man ändå – oftast – in i varandra. Förhållandet blir mer oproblematiskt, mer accepterande.

När jag läser om Gabrielssons Finlandsbesök hos sin ointresserade far påminns jag om scenen i Linn Ullmans bok *De oroliga*, där hon berättar om hur hon träffade sin far Ingmar Bergman om somrarna och bokades in på audienser där hon skulle berätta om sitt liv. Hur ett barn kan känna av pressen att vara intressant och behaglig, hur ett barn kan känna att det brister.

Den här boken är inte alltid fångslande. Det är ett brev till en pappa, men bitvis hade jag önskat att också annat fått plats, exempelvis mamman. Men oftast är den skakande i sin bara längtan.

"Längtan efter att bli älskad är så farlig", skriver Otto Gabrielsson. Jag tänker att det egentligen är det hela boken handlar om, hur den hopplöst älskande saboterar sitt liv genom att vägra ge upp det omöjliga. Som en sista nickning till fadern är texten ursinnig, rak, skamlös och ställvis riktigt pinsam.

SOFIA TORVALDS

»Pappan på piedestalen är samtidigt den person han måste riva ner.«

Våra val påverkar hur

Peter Halldorfs närläsning av Jeremia fick honom att ta klimatnyheterna på större allvar. Det resulterade i boken *Därför sörjer jorden*, en bok om klimat-hot, ansvar och hopp.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD**

FOTO: **CHRISTINA HALLDORF**

Ar 2012 inledde Peter Halldorf en långvarig fördjupning i profeten Jeremias bok i Gamla testamentet. Under sex års tid läste han Jeremia nästan dagligen.

– Den satte sig i min kropp och jag hade svårt att skaka den av mig. Det ledde till att jag började lyssna mer uppmärksamt på vad forskarna hade att säga om hotet mot klimatet, och det i sin tur fick mig att återvända till Bibelns texter om ekologi och eskatologi.

Han upptäckte hur profeterna i Gamla testamentet, allra tydligast Jeremia, på ett påtagligt sätt ser och ringar in den ekologiska synden.

– Det finns en lidelsefull solidaritet med marken, miljön och djuren. Orden mullrar som om de vore uttalade under dagens klimatkris.

Kyrkan är inte utan skuld till den klimatkris vi nu befinner oss i. Halldorf menar att kyrkan legitimerat en råare form av kapitalism.

– Det är ingen tillfällighet att det finns många klimatförnekare i kristna kretsar.

Historiker beskriver ett paradigmskifte i samband med reformationen och upplysningen. Det skedde inte över en natt, utan under många år.

– Man rörde sig från en kultur som prioriterat det onyttiga – som konst och andra kulturyttringar – till en kultur som prioriterar nyttan. Det här får stora konsekvenser. Nyttan blir en stark drivkraft och naturen och miljön blir något som finns till för att vi ska dra nytta av den.

Hellre präst än förvaltare

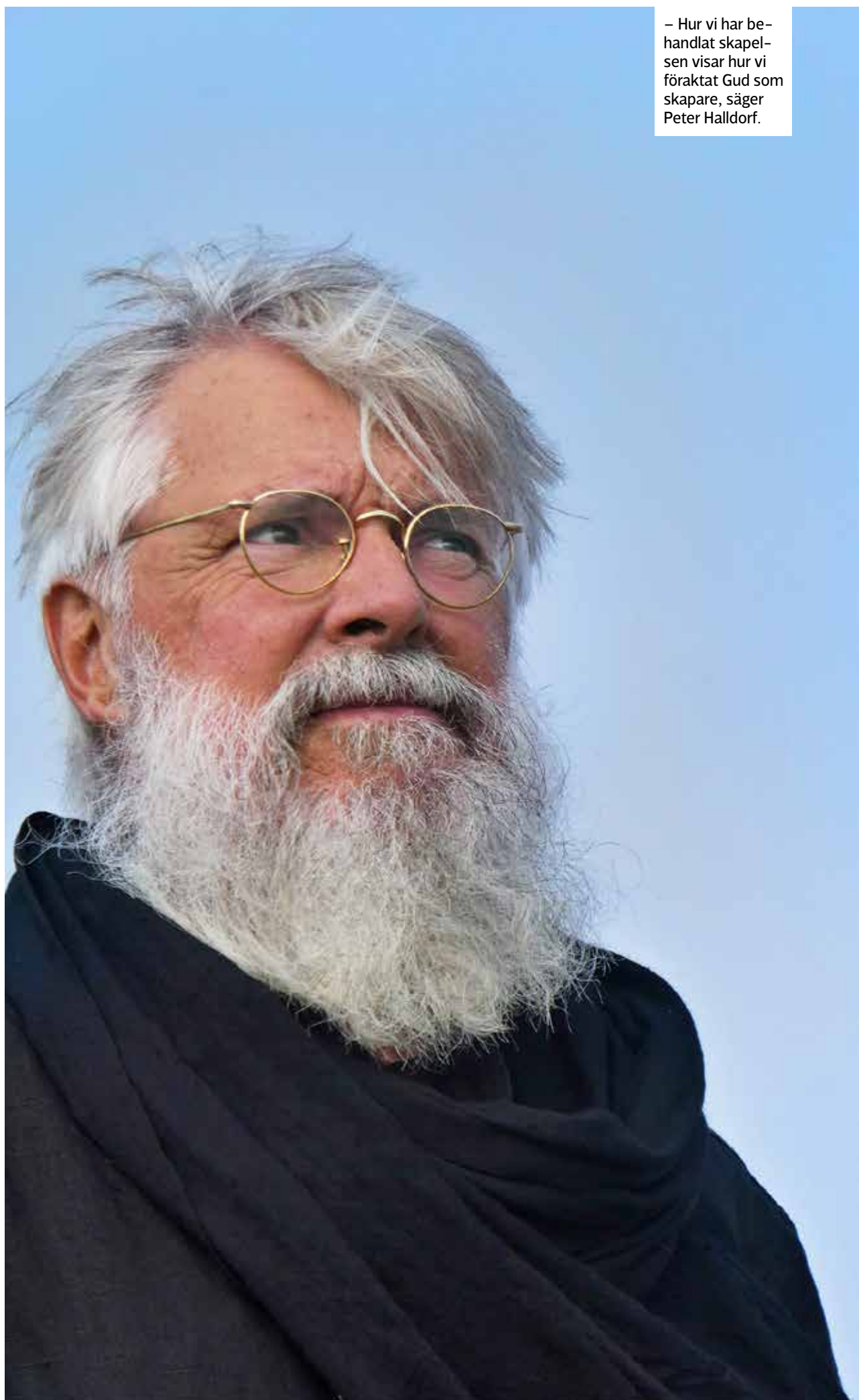
Kristna kan inte rycka på axlarna åt klimatförändringen och åt att arter dör ut i en allt snabbare takt med hänvisning till att den här jorden ändå ska gå under så småningom.

– Om man synar ”himmel och jord ska brinna”-teologin märker man att den alltid präglas av ambivalens. Bakom den finns en kristologi som befinner sig på ett sluttande plan.

Men eftersom Jesus i allt delar vår mänsklighet innebär det att han också är en del av skapelsen.

– När Gud själv har gjort sig till en del av skapelsen är det otänkbart att Gud skulle vända

– Hur vi har behandlat skapelsen visar hur vi föraktat Gud som skapare, säger Peter Halldorf.

vi ser världen

»När Gud själv har gjort sig till en del av skapelsen är det otänkbart att Gud skulle vända sig mot skapelsen för att ödelägga den.«

sig mot skapelsen för att ödelägga den.

I stället menar Halldorf att den nya himmel och den nya jord som ska komma syftar på en transfigurerad skapelse, en skapelse som återupprättats.

– Det betyder inte att den gamla människan utplånas och att det kommer en helt ny människa.

När vi talar om att konsumera oss ur krisen betar vi oss som om Bergspredikan skulle sakna relevans i praktiken.

– Vi fortsätter att legitimera tillväxtlogiken som satt sig så djupt även i oss kristna. Att vi kan legitimera den samtidigt som vi läser Bergspredikan ställer saken på sin spets.

Halldorf betonar att ingen av oss kan ställa oss vid sidan om och peka finger.

»Jeremia och Amos beskriver hur jorden sörjer; jorden ligger svartklädd.«

– Vi är alla insnärjda i den rika världens konsumtionsexcesser.

Kritiken mot det brutala sättet att tala om skapelsen ökar, och det gör att en annan syn växer fram: Den som ser människan som skapelsens förvaltare.

– Den utesluter varje tanke på och föreställning om människans äganderätt till skapelsen.

Men även synen på människan som förvaltare har sina brister. Halldorf skulle hellre se att vi talar om människan som skapelsens präst.

– Som förvaltare relaterar människan till skapelsen genom det hon gör, men som präst relaterar hon till skapelsen genom det hon är.

– Prästen är någon som tar världen i sina händer och bär fram den till Gud. Det här är precis det som sker varje gång vi firar nattvard, och nattvarden kan ses som den händelse i gudstjänsten när vi övar oss i vårt förhållningssätt till skapelsen.

Coronakrisen har fått oss att stanna upp och snabbt förändrat vårt sätt att leva. Kan den hjälpa oss att göra de förändringar som krävs för att rädda klimatet?

– Förhoppningsvis kan vi delvis gå mot en annan värld. Men det finns en risk att vi bara glider tillbaka in i de gamla mönstren.

Coronaviruset och dess följder är en kris som kommit över oss hastigt. Men klimatkrisen är en smygande kris.

– Det gör att vi kan intala oss att det inte är så farligt och gå in i de lögnerna.

Är coronakrisen början på jordens undergång?

– Jag tror man ska vara väldigt försiktig med den typen av spekulationer. Det är inte för inte som Jesus varnar för det spekulativa.

Äsikten att coronaviruset är naturens sätt att slå tillbaka står mera i samklang med profeterna i Gamla testamentet.

– Det är väldigt mycket i de termerna som Jeremia och Amos uttrycker sig. De beskriver hur jorden sörjer; jorden ligger svartklädd. Naturen blir Guds allierade.

Därför sörjer jorden är inte en bok med konkreta tips på hur vi kan göra val som är bättre för skapelsen. Men ett undantag finns: Halldorf nämner att vi kan hjälpa de pollinerande insekterna genom att odla sommarblommor som erbjuder dem näring – istället för att odla F1-hybrider med intensiv blomsterprakt men utan näring för humlor och bin.

Spelar våra enskilda val någon roll?

– Att göra val där vi inte drivs av nyttan, utan där vi i stället drivs av vördnad, förundran, omtanke och kärlek är oerhört viktigt. Sådana val gör något med oss på djupet, de bidrar till att forma oss till det vi är skapade till. När vi går med lätta fötter på jorden kan vi se allt skapat som råvaror till sakrament.

Vi lever i en tid när vi är vana att bedöma våra handlingar utifrån det resultat de ger.

– Men när Jesus talar om tidens slut handlar frågorna inte om resultat. Han ställer frågan: Har du gjort det du ska? Att fokusera på att göra det vi ska ger ett helt annat sätt att förhålla sig till världen.

KOLUMN

SOFIA TORVALDS

Du ska faktiskt ha din gödkalv

JAG HAR LÄNGE haft ett horn i sidan till den förlorade sonen. När läraren läste ur Barnens bibel i lågstadiet insåg jag att den person jag identifierade mig med var den äldre brodern, han som kommit hem från fälten (där han alltså *arbetade*) bara för att märka att gödkalven slaktats för hans slösaktiga yngre bror. Jag förstod mycket väl att han var arg och inte ville festa. Jag var fullkomligt överens med honom om att det var alldeles oerhört fräckt att pappan inte ens gett honom en killing att äta med sina vänner, trots att han varit lydig och ordentlig i hela sitt liv.

Men redan i skolan lärde jag mig att den äldre brodern skulle svälja sin harm och avundsjuka och unna sin slarverbrorsa den där gödkalven, och sedan dess har jag försökt acceptera att det måste vara så här.

Men sedan började jag gå i terapi.

»Pappan må vara godheten själv, men psykologiskt är han blind.«

JAG PRATADE om någonting i mitt liv (jag minns inte ens vad) och avslutade med att säga ungefär så här till min terapeut: "Nåja, jag borde förstås förstå att jag är som den äldre brodern i liknelsen om den förlorade sonen. Jag har fått vara med min pappa hela tiden, så jag borde inte kräva nån gödkalv."

Och då sa min terapeut (med eftertryck): "Jag tycker att den äldre brodern också borde få en gödkalv."

OCH PRECIS i den stunden fattade jag att det är så jag alltid tyckt, även om jag tryckt tillbaka den tanken så fort den ploppat upp. Pappan må vara godheten själv, men psykologiskt är han blind.

Det är klart att den äldre brorsan också ska ha en gödkalv.

Du ska ha en gödkalv. Och jag. Vi ska ha det för alla de gånger då vi gjort det som är rätt och hyggligt. (Då vi *inte* gjort det som är rätt och hyggligt och fattar det och ångrar oss ska vi förstås också ha en gödkalv, men sorry, den här texten handlar inte om det utan om den äldre brorsan.)

LISTA PÅ NÅGRA som ska ha en gödkalv: Du som är i tid. Du som alltid byter toarullen på jobbet så att det inte blir problem om följande person skulle råka ha diarré. Du som försöker se till att alla får prata lika mycket. Du som städar fast det inte var du som klottade. Du som kommer ihåg folks födelsedagar och skriver gratulationsmess. Du som tar det spruckna ägget.

Du ska ha en riktigt stor gödkalv och ringar på fingrarna och nya kläder och snygga skor och många ballonger och fyrverkerier och en kram.

Sofia Torvalds är redaktör på Kyrkpressen.

Maria Sundgren-Lillqvist är psykoterapeut och har mottagning i Jakobstad.

Ett ögonblick i sänder

Hur klarar vi av att leva med osäkerhet? Dåligt, är svaret för många av oss. Men lyckligtvis går det att träna!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**
FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

Vi människor är inte bra på att leva i osäkerhet, så är vi konstruerade. Förreställ dig till exempelvis att du skulle leva i ett förhållande där den andra parten hela tiden skulle säga ”vi får se om vi fortsätter hänga ihop”.

Men just nu är det så våra liv verkar vara. Många ”får se” om de har jobb nästa år. Andra ”får se” om de klarar sig med livet i behåll om de skulle drabbas av covid-19.

Och alla ”får vi se” hur vår vardag ser ut på hösten, eller nästa år.

Hur klarar vi människor av att leva med den osäkerhet vi måste leva med just nu?

– Jag tror att vi nutidsmänniskor har

särskilt svårt för det, säger Maria Sundgren-Lillqvist, psykoterapeut bosatt i Jakobstad.

– Vi vill så väldigt gärna tro att vi har kontroll på allt, att vi kan ha ordning och reda i våra liv. Vi tror att vi kontrollerar vårt liv, och då ska det helst gå som på Strömsö. Och nu lever vi i ett undantagstillstånd som ingen har tidtabell för, en situation där ingen kan ge löften eller garantier för hur det kommer att gå.

Tror du att den osäkerheten kan leda till en känsla av att om vi inte kan ha kontroll – då kan vad som helst hända?

– Ja, men det har också med vår personlighet att göra. En del behöver känna att de har väldigt mycket kontroll, andra har lättare att ta dagen som den kommer. Det korrelerar också med

vår allmänna ångestnivå. Har man mer ångest har man också större kontrollbehov.

Kan man öva upp sin tolerans för osäkerhet, tror du?

– Jo, det tror jag. Det handlar om att våga utsätta sig för det som känns obekvämt och som väcker ångest. Då gäller det att börja med något som känns ganska lätt, inte med det där man målar upp de allra hemskaste scenarierna. I det aktuella läget finns ju en osäkerhetsfaktor: du kan inte veta precis var du skulle kunna råka ut för smitta. Men kanske du ändå skulle våga gå på lunchrestaurang när restaurangerna öppnar igen. Och där finns det saker du kan göra för att lugna dig: till exempel djupandas.

I dagens läge man man ju också

känna att det nästan är ens plikt att oro sig lite.

– Ja, och våra myndigheter vill ju också att vi ska vara lite oroliga. När vi förstår allvaret med sjukdomen hanterar vi också situationen ansvarsfullt: vi träffar till exempel inte dem som tillhör en riskgrupp. Vi måste bära ett ansvar, men samtidigt får det inte gå till överdrift. Vi kan ju till exempel tänka att det är okej att träffas utomhus, om vi håller lämpligt avstånd.

Kan vi lära oss något av det liv vi lever just nu?

– Det som jag tror att många insett är att det vanliga vardagslivet inte är så tokigt, det där som vi ofta betecknar som den ”gråa vardagen”. Många har kämpat med distansjobb och hemundervisning för barnen. Då kanske man inser hur man saknar det att barnen kan gå i skola, eller den arbetsgemenskap som man tagit för given. Vi inser hur värdefullt det är att få gå på kaffe eller att få sjunga i kör. Dessvärre är vårt minne ganska kort!

»Det som jag tror många insett är att det vanliga vardagslivet inte är så tokigt.«

Lär dej prata SPANSKA på ett flexibelt sätt som passar just dej!

Alternativen är många, från privatundervisning till ledda självstudier. Jag har egna undervisningsvideor och interaktivt övningsmaterial. Pris enligt studieform. Studiernas startdatum och takt väljer du.

Välkommen med!
Tipsa vänner, och
släktingar!

Kontakta mej gärna, vare sig du är
ung, vuxen eller senior!
sheila.tackman@gmail.com
tfn: 045 634 3377 www.educra.fi

När du söker kvalitet till rätt pris!

- * grävning
- * transporter
- * materialförsäljning
- * krossförsäljning

In-Trans
Jordbyggnad

Tel: 050-5980 320
E-post: fmaintans@msn.com

FINLANDS STÖRSTA
FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

**LEVERANS
GENAST!**

NORDIC sale

Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

Vila i bön

**Finna bönen
som redan finns**
MODÉUS MARTIN
Verbum, inb.

Bönen är medfödd, inget vi behöver anstränga oss för att uppfinna eller hitta på. Den finns redan. Den här boken hjälper dig att finna den. Reflektionsfrågor och övningar till varje kapitel.

28⁵⁰

Välsigna min väg
MALMGREN MAGNUS
Argument, mjukband

Boken innehåller drygt hundra böner för den inre och yttre vandrigen. Det är böner som präglas av enkelhet, pilgrimslivets andlighet, kyrkans tradition och öppenhet för världens problem. Bönerna är nyskrivna eller inspirerade av äldre böner.

20⁰⁰

Kyrkvårdens bönbok
HILLERT SVEN
Argument, mjukband

Drygt 150 böner för årets tider och för olika situationer i livet. En fin följeslagare i såväl gudstjänst som vardag.

19⁵⁰

I börens tid
VIKSTRÖM ERIK
Fontana Media, inb.

En bok fylld med innehållsrika böner att be och meditera över. Här finns böner som passar för dagar av olika slag. Stanna upp en stund och låt dig fyllas av ny kraft!

19⁰⁰

www.fontanamedia.fi • tfn 040 831 5897
info@fontanamedia.fi

Fontana Media

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporser, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

TANDPROTESER

bör ses över och förnyas regelbundet för att undvika käkledsskador o. irriterat tandkött. **GRATIS KONTROLL!**

Specialtandtekniker

Hans Boström
står till Er tjänst
tfn 723 5151

Rosenlundsgatan 6, Jakobstad

Det bästa man kan ge en
annan människa är ett
vackert leende!

Fastighets AB
KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet?

Vi har radhus- eller våningshus
lägenheter i Smedsby, Kvevlax,
Solf, Petsmo, Jungsund och i
Replot.

Tarvitsetko vuokra-asunnon?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja
Sepänkylässä, Koivulahdessa
Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa
sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrumv 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari

Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083

www.korsholmsbostader.fi

SEGELBERGSKA STIFTELSEN

för liturgivetenskaplig forskning

har möjlighet att under år 2020 utdela vissa medel
till stöd för liturgisk och liturghistorisk vetenskaplig forskning.

**Efter därom till stiftelsen ingiven
ansökan kan därvid**

(a) stipendier utdelas åt studenter och forskare som önskar fullgöra någon forskningsuppgift eller delta i någon sammankomst med vetenskapligt syfte,

(b) bidrag lämnas till redigering, tryckning, illustrering m.m. av publikationer.

Medel till finansiering av forskarutbildning utgår ej.

Till ansökan skall fogas en ekonomisk plan för det ändamål varill medel söks. Sökande, som inte avlagt doktorsexamen eller motsvarande, skall till ansökan om stipendium eller tryckningsbidrag även foga intyg från handläggare eller annan liturgivetenskapligt kompetent person, som styrker ändamålets vetenskapliga syfte och halt.

tent person, som styrker ändamålets vetenskapliga syfte och halt.

Sådant bidrag som omtalas under punkt b ovan skall utbetalas sedan den sökande till stiftelsen ingivit tio exemplar av publikationen i fråga. I publikationen skall anges på tryckortssidan att den utgivits eller tryckts med bidrag från stiftelsen.

Insänd ansökan anses innebära medgivande av att personuppgifter hanteras och registreras för de behov som handläggningen kräver.

Ansökan mottages endast under tiden 15 augusti till och med 1 oktober och insändes till stiftelsens sekreterare, teol. dr Per Ström, Österängsgatan 14 B, SE-753 28 Uppsala, Sverige. Underrättelse om beslut kan förväntas efter 1 december.

**STENHUGGERI
LEVANDER**

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

**EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET**
Rönnbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Forskare/Lektor vid Hanken söker 1a/2a i innerstaden, Helsingfors. Inga husdjur, röker ej. 045-2702099.

En kristen lugn kille, inleder universitetsstudier till hösten, önskar hyra etta för en längre tid i områden kring Böle. Alla förslag och områden beaktas. Tel: +358445251306

Operasångerska med fast anställning vid Finlands nationalopera söker bostad ida.wallén@web.de

UTHYRES

Distans-Arbeitsrum. Konala. 200€/mån. www.studiohelsinki.fi Lasse Federley 0400-413 622

Etta i södra Hfors. Lugnt läge, renoverad och delvis möblerad. Tel. 040 354 9954, efter kl 16.

Etta 36,5 m2 i nytt hus på Strandgatan 22 i Vasa. Hyra 640 e +vattenavg. /mån. Tel 0400 650390 J.Ahlén

2r+k+inglasad balkong uthyres i Stensvik, Esbo. 57,5m2 med hyra på 880€/mån. inkl. vatten. Tel. 0406411777/Niklas

Enrummare med kokvrå och loft i Tölö, fönster mot gården, nära tempelplatsen, blir ledig 1.6.2020, hyra 765 €/mån. Kontakta hyresvärden tel. 0400208284 för närmare information och överenskommelse om visning.

KÖPES

2r+k med balkong i centrala Vasa. Renoveringsobjekt inget hinder. Även från dödsbo. Allt beaktas. Ring kvällen 040-8307743

Gamla orkesterinstrument köpes. Gitarrer, basgitarrer, trumset cymbaler m.m. Allt beaktas. 0505272764

Köpes bostad i slitet skick. Huvudstadsregionen, inga förmedlingskostnader. Tel. 040-5797397

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en service-kostnad på 5€.

LEDIG TJÄNST

Förbundet Kyrkans Ungdom r.f. söker en vikarie för Verksamhetsledaren

på deltid för tiden 15.10-31.12.2020, eller enligt överenskommelse och med ökad procent för tiden 1.1-31.5.2021.

Verksamhetsledaren har det övergripande ansvaret för Förbundets arbete och fungerar som chef för de anställda. Vi förutsätter att du har gedigen erfarenhet av kyrkligt arbete och god kännedom om Borgå stift. Du är driftig och lyhörd, har stark social kompetens, god administrativ förmåga och är en dynamisk ledare.

Det är en fördel om du är teolog, även annan lämplig utbildning kan komma ifråga.

Vi vill ha din ansökan senast den 14.8.2020 kl. 16.00 på adressen kansliet@kyrkansungdom.fi eller per post till adressen Förbundet Kyrkans Ungdom, Seminariegatan 19, 66900 Nykarleby. På frågor svarar ordf. Vilhelm Kankkonen tel. 0500 841 545 eller verksamhetsledare Leon Jansson tel. 0500 736 088.

www.kyrkansungdom.fi

Saltviks församling lediganslår en diakonitjänst.

Mer information om tjänsten hittas på församlingens hemsida: <https://www.saltviksforsamling.ax/>

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund auktoriserad begravningsbyrå

BYGGSMART
BYGG- & RENOVERINGSHJÄLP

Enmans byggföretag i österbotten som utför stora som små renoveringar inomhus och utomhus.

Jonas Härtull

jonas@byggsmart.fi www.byggsmart.fi
0453482663

Vi erbjuder bygg och renoveringstjänster till både privatpersoner och företag!

- Bemanning inom bygg
- Nybyggnationer
- Ombyggnationer
- Plattsättning
- Terasser och bryggor
- Renoveringar
- Fasad och takarbeten
- Fönster och dörrbyten
- Målning och tapetsering
- Badrums arbeten
- Golvläggning
- Inrednings arbeten

Tag kontakt för gratis översyn och kostnads kalkylering!

Oy RSW Ab
Rakennuspalvelu • Byggtjänst

Sixten Wester 0400 357 931
sixten.wester@rswbyggtjanst.com

Titta in på WWW.KYRKPRESSEN.FI för mer kyrkliga nyheter.

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. **E-post:** redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Verklig väckelse

Vakna!

Det är svårt att föreställa sig en människa med mera syndanöd än Judas Iskariot. Blev det väckelse av det? Nej, han gick bort och hängde sig. Också i dag känner onödigt många så djup syndanöd – kallas det sen för depression, skam, förtvivlan, ångest eller vad som helst – att de inte längre vill leva. Vi ska inte be dem om mera syndanöd, utan att de skulle möta Jesus.

En jublande och entusiastisk folksamling trängdes kring Jesus på palmsöndagen. Var det väckelse? Nej, för människorna hade helt felaktiga förväntningar på Jesus, att han skulle frälsa israeliterna från romarna och ge dem ett bättre liv som ett självständigt folk. Också i dagsläget hoppas människor kring Jesus med hoppet att han löser alla deras jordiska bekymmer. (Detta skildras träffande av Janis Joplin i hennes sista sång *Oh Lord, won't you buy me a Mercedes Benz.*) Riktigheten av vår tro på Gud mäts inte med våra ekonomiska eller andra framgångar.

På 60-talet fanns det evangelister som höll möten i församlingarna. Innehållet följde strikt formulären "utmåla helvetets fasor – beskriv himlens härlighet – be folk komma fram och ge sig till Jesus – kommer de inte genast så skräm dem litet till". Var detta väckelse? Nej, det var prestationsfixerad manipulation. Åhörarna var för det mesta fromma kristna som för länge sedan hade omvänt sig

"Väckelse blev det när en människa som fått förlåtelse talade till folket."

och hade Jesus som sin frälsare. Syftet var inte att de skulle ha öppnat hjärtat till Jesus – det hade de ju redan gjort – utan plånboken till predikanten. Fokus var på människornas gärningar, inte på Guds nåd i Kristus.

Väckelse blev det när en människa som hade fått förlåtelse för sina synder, Petrus, på den första pingstdagen talade till folket. Han började med att berätta vad profeterna skrev om Jesus och avslutade med konstaterandet att "Gud har gjort honom till Herre och till Messias, denne Jesus som ni har korsfäst". Då ville 3 000 människor bli döpta och medlemmar i församlingen.

Kan det bli väckelse i dag? Ja, om vi ber Gud om det och han vill ge oss väckelse. Ja, om vi vill ångra våra egna synder och inte frossa i någon annans. Ja, om vi vill lägga oss själva i blöt för alla våra medmänniskor, inte bara för de trevliga. Ja, om det fåktas mindre om kyrkans ordning och andra ovidkommande saker och mera för allas rätt att få höra evangelium.

Ja, om vi på Jesus fråga "Älskar du mig?" svarar som Petrus: "Herre du vet att du är mig kär!"

KIRSTI RIIPOLA, Nagu

MOTORBRÄNNOLJÖR & DIESEL

TILL MYCKET KONKURRENSKRAFTIGA PRISER!

Fyll hus- och farmartanken inför vårbruket.

Snabba och säkra transporter.

Olika betalningsalternativ

Bränsletjänst Kent, 66240 Petalax

050-321 3799 Kent Nordling

Kontrollera tekniken för ökad tillgänglighet

Hälsningar från svenska hörsselförbundet, ett förbund för svenskspråkiga hörselskadade i Finland. Vi vill börja med att tacka för det fina arbetet Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland gör. Vi har läst ert dokument *Aktivt delaktig* där ni tar upp personer med funktionsnedsättnings rättigheter och hur de ska appliceras i kyrkan och i kyrkans kommunikation, något vi ser som väldigt positivt. Vi är glada att ni i kyrkan tar våra behov på största allvar.

Något vi blivit uppmärks-

"Vi har många medlemmar som är flitiga kyrkobesökare och som påtalat tekniska problem de upplevt."

sammade på av våra medlemmar är de tekniska svårigheter som ofta förekommer under gudstjänster och andra kyrkliga evenemang, som att man glömt sätta på induktionsslingan i kyrkan, och att ljudkvaliteten överlag gjort det svårt att följa med under gudstjänsten.

Även när induktionsslingan är påkopplad i kyrkan, är det viktigt att hålla mikrofonen rätt för att ljudet ska nå slingan. Detta underlättar alla hörselskadades medverkan i den kyrkliga verk-

samheten. Också vid mindre evenemang som bröllop, dop och begravningar är det viktigt att man har den tekniska utrustningen påkopplad. När tillställningen väl börjat är det svårt att avbryta för att säga att man inte hör. Därför är det viktigt att personalen i kyrkan och församlingshemmen har blivit instruerade i användningen av de tekniska systemen så att personer med hörselnedsättning kan medverka på lika villkor som andra.

Vi har många medlemmar

som är flitiga kyrkobesökare och som påtalat tekniska problem de upplevt. Vi hoppas att vårt meddelande ska ses som en uppmuntran att se över de små tekniska detaljerna som för oss gör stor skillnad.

Bästa hälsningar,

MIKAELA NYLANDER,

Ordförande,

Svenska hörsselförbundet

MAIJA NILSSON,

Intressepolitisk sekreterare,

Svenska hörsselförbundet

Bibelns kvinnosyn

Bibeln utmanar våra attityder

Trygve Cederbergs insändare "En jämställd lillduva?" i KP 8/2020 ger intrycket att Bibelns kvinnosyn är mycket negativ, speciellt ur jämställdhetssynvinkel. Verkligheten är betydligt bättre ur kvinnoperspektiv.

Det är sant att Bibeln räknar med skillnader mellan män och kvinnor, och alla texter är inte lätta att ta till sig. Det kvinnoförtryck som Cederberg ser i texterna nyanteras dock om man läser dem i sina sammanhang. Till exempel bestämmelserna om våldtäkt och ingående av äktenskap (15 Mos 21 och 22) verkar vara ett sätt att skydda kvinnan och avskräcka (män) från "slit och släng"-mentalitet.

Ett annat av Cederbergs exempel är från 1 Kor 11, där Paulus tar fasta på att mannen skapades före kvinnan, samtidigt som han framhåller att män och kvinnor är (till) beroende av varandra. Diskus-

"Bibeln styrs inte av dagens jämställdhetsideal och sanktionerar inte kvinnoförtryck."

sionen handlade om hur kvinnor skulle bete sig när de bad och profeterade, så kvinnor förväntades knappast vara tysta jämt när församlingen möttes. Och även om det inte fanns kvinnliga församlingsledare fanns det kvinnor som tjänade församlingen.

Till Bibelns undervisning om kvinnan hör mycket annat än det som nämndes i insändaren. Enligt 1 Mos 1:27 skapades både kvinnan och mannen till Guds avbild. Både Adam och Eva hålls ansvariga för syndafallet (1 Mos 3, Rom 5:12f, 1 Tim 2), och Jesus förläuter både män och kvinnor.

Män och kvinnor har del av samma gemenskap i Kristus, samma tro och samma dop. Kvinnorna fick också del av den Helige Ande på samma sätt som männen. Både kvinnor och män uppmanas leva värdigt Herren och sätta andra högre än sig själva, inte minst i äktenskapet.

Bibeln styrs inte av dagens jämställdhetsideal och sanktionerar inte kvinnoförtryck. Istället utmanar den oss och våra attityder, oberoende av vilken kultur vi kommer från.

MALENA AHLSSKOG, Purmo

Psalmer

Långfredagens gudstjänst

Varför engelska i vår svenska gudstjänst, då vår psalmbok innehåller så många vackra psalmer för långfredagen?

MARGARETA NUMMELIN, Esbo

Epic Gym
Videvägen 2
68570 LARSMO

Instagram icon
Facebook icon

Om Du inte hinner eller av andra skäl inte kan måla ditt hus, garage, villa, staket, din villa osv !

köp då tjänsten och hör av dig till **Niclas**
tel. 045-2203522 och du får arbetet utfört till passligt pris.

Möjlighet även till hushålls-avdrag på arbetsdelen.

Öppet: 24/7
Tel. 045 220 3522
Epost: info@epicgym.fi
Web: www.epicgym.fi

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorrgatan 2 B vän.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Sofia
Torvalds
Tryck: Botnia Print,
Karleby

ANNONS

Annonshittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonssdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.
Annonsförsäljning:
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528
cjcenter@malax.fi

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen
Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).
Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP.
Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen, prenumeration@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6614
Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

Vilka ord har tröstat dig?

Ibland är livet allt annat än lätt. Här berättar några personer om vilket bibelord som tröstat dem när de gått igenom tyngre perioder.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Marita Grahn
Pensionär och församlingsaktiv,
Terjärv

"Jag vill lovsjunga dig, Herre, ty du drog mig upp ur djupet och lät inte mina fiender triumfera. Herre, min Gud, jag ropade till dig och du gjorde mig frisk. Herre, du förde mig upp ur dödsriket. Du gav mig liv, du räddade mig från graven."
(Ps. 30:1-4)

Efter lång tid av svår depression trodde jag att jag inte mera kunde leva en

ångestfri tillvaro. Utanpå såg allt väl ut men inne i mig fanns en stor svart brunn.

I min brist på teologi och bibelkunskap trodde jag tidigare att Gamla testamentets direktiv och löften inte mera gällde, men den här bibeltexten talade så mycket till mig i den situation jag befann mig i att jag klamrade mig fast vid den och lärde mig den utantill, och jag kan den fortfarande. Det är ju inget löfte, men tillkännager Guds ingripande.

En god vän bjöd in mig till förbön i ett helt främmande hem. Där bad man för mig och där såg jag en syn. Jag var

Marita Grahn är aktiv i Terjärv församling och är en stor vän av friluftsliv.

inne i en brunn, men ovanför fanns en stor öppning där jag såg himlen i de vackraste blåa nyanser.

Då visste jag att nu tar detta mörkerslut. Min svåra depression och meningslöshet försvann inte direkt men så småningom, och jag kom till personlig tro på Jesus.

Ovanstående bibelord var nedtecknat för min skull, vill jag tro. Jag hoppas att jag ännu kan dessa verser utantill när jag sluter mina ögon, de beskriver min kamp, glädje och tacksamhet.

Maria Repo-Rostedt

Församlingspastor i Johannes församling, Helsingfors

"Lär känna Kristi kärlek som är väldigare än all kunskap, tills hela Guds fullhet uppfyller er."
(Ef. 3:19)

Det finns massor av bibelställen som har varit till stor tröst för mig. Vilket ställe som ger tröst beror på den livssituation jag befinner mig i. Det är så spännande att upptäcka hur de urgamla texterna i Bibeln faktiskt handlar om mig och oss i dag, just nu.

Det här bibelstället har blivit en del av min morgonbön. Jag ber om nåden

att få lära känna Kristi kärlek tills hela Guds fullhet kommer att uppfylla mig. Det här är mitt livsmål, dit jag en dag vill komma. Nu är jag ännu långt ifrån, men jag övar mig genom att försöka se hur Gud visar sin kärlek oberoende av hur mitt liv ser ut just nu, om det är fullt av glädje eller jättejobbigt. Samtidigt blir jag påmind om att hans kärlek är större än jag kan förstå.

Varje söndag under året har ett eget tema med egna bibelställen. Så gott som alla texter brukar ha något att ge: tröst, hopp eller eftertanke. Ibland också ilska. Då får jag ta itu med det. Gå i kamp med Gud. Fråga: "Vad menar du?" eller "Vad betyder det här?" Dessutom får jag fundera över varför det väcker sådan il-

Maria Repo-Rostedt jobbar i Johannes församling i Helsingfors.

ska hos mig. Ofta är det för att texten har använts för att förtrycka och kuva människor eller för att utnyttja naturen på ett felaktigt sätt. Under ilskan finns sorg över människans maktmissbruk. En annan gång kan det vara för att det synliggör något annat jag är arg på eller har svårt med just då. Gud kan använda ilskan för att dra mig närmare sig. Det låter kanske lite väl fromt, men jag tänker att Gud vill spränga sönder mina felaktiga gudsbilder, människobilder och självbilder för att jag i stället ska förstå lite mera av vem han på riktigt är och få en lite större erfarenhet av hans kärlek.

Matias Ekkerhaugen

Församlingsaktiv i Petrus församling, Helsingfors

"Bekymra er inte för något, utan låt Gud få veta alla era önskingar genom bön och åkallan med tacksägelse. Då ska Guds frid, som övergår allt förstånd, bevara era hjärtan och era tankar i Kristus Jesus."
(Fil. 4:6-7)

Det här bibelstället blev särskilt betydelsefullt för mig i slutet av tonåren. Det var en period i livet då jag kände en del inre oro, vars orsak jag hade svårt att sätta fingret på.

En dag under den här perioden kom en vän till mig med en lapp med hänvisning till det här bibelstället. Jag upplevde att det var precis den frid som det talas om som jag saknade. Den inre oron försvann inte omedelbart efter det här, men jag tog löftet i bibelordet till mig. Med några års perspektiv är min erfarenhet att löftet håller.

Matias Ekkerhaugen kommer ursprungligen från Österbotten, men bor i Helsingfors och är aktiv i Petrus församling.